Ն· 2166

1884 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27 ՇԱԲԱԹ ԼՐԹԼՈՒ

Ս· ՔԻԶԻՆՃԻ ՄԻԱՆ

ԹԷՐԱԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵՐ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆՑԱԹԼԱՐԸ

Մէջիրկէ 20 դրուշատ

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻՍԿԻՆ

Գիր սէնէլիք · · · · · · 200 դրշ·
Ալթը այլըգ · · · · · · 105 »
Թուչ այլըգ · · · · · · 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՍԿԻՆ

Բոլոր իւրք իրական օրուանաճագար իշիւն

Գիր սէնէլիք · · · · · · 240 դրշ·
Ալթը այլըգ · · · · · · 125 »

40 ԲԱՐԱ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒԻՐԼԻՅԻ ՀԱՄԻ ԵՒԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆՑԱԹԼԱՐԸ

Պէկէր սաթրրը իշիւն

1 վէ 2 վէ Ցինէի սահիֆէյէ · · · 5 դրշ
Գիւնմիւ սահիֆէյէ · · · · · · 2 »

ԻԹԹԱՐ · Պանդա, Շիրքէթ վէ ումուրը սարրաֆիյէյէ այիա իլանաթ ·
2 վէ Ցիւնմիւ սահիֆէյէբէ · · · 6 դրշ
Գիւնմիւ սահիֆէյէ · · · · · · 4 »

Զիյատէ միւտաէթ իշիւն իլանաթա այլը բազարլըգ օլուր ։

Մէվսիւլ նահիյա տայիր պէնալէր մէհմանէն զապուլ օլունմագ վէ տէրմ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայագ տըր ։

ԿԻՒՆԻԻ ԿԷԶՄԻՇ Ն՝ 5 ԶՈՒՐՈՒՇ

Իսաբէխանէսի, հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպասը, Աֆամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 խանէտէ աիր։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ Թահրիրիյէսանէ այիա քեաֆիֆէի մէվատտ հագդընտա Միւտիրի կազէթա Ցիգրան Ճիվէյէկեանա միւրաճաաթ օլունմագը կիսի, քեաֆիֆէի մէքեաթիպին տաի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր ։

ՄԱԹԷՈՍ

ԲԱԹՐԻԳ ՆԵՐՍԷՍ ՍՐԲԱԶԱՆԸՆ

ՎԷՖԱԹԸ

Տիւն ագշամ նակեհան բայիթանթրն հէր թարաֆրնա սաիգա միսալի պիր գարա խապէր ինթիյար իտէրէք, ճիւմլէ երմէնիէրին գալպինի պիր քէտերը ազիմէ գարդ ԷԹմիշ վէ գանը եաշլար ա-գըԹմըշլարը ։

Ումում Միլլէթին հագիգաթէն սէվկիլիւսի մէ պիլթիւն ճիհանըն ճալիպը Թէկէճճիւհի օյան Բաթրիգ Ամեն· Տ· Ներսէս Սրբազան հագ-ըէթլերի՝ միւգԹէյա վէ մուզտարրպ օլտուղու խասթալըգլարտան պիր աղ վագԹտան պէրու էբէլիճէ չիֆայապ օլուպ, հէր քէսէ մէ-սէրբէԹպախշ օլմագտա իլքէն, տիւն ագշամ իւսթիւ պիրէ պօզուլուպ, սաաթ 9 բատտէլէրինտէ իրԹիհալը տարը պագա էյ-լէմիշ, վէ պէօյլէճէ պիր չօգ ԱԲԵԳԱՆ ԷԱԼԷՆԴԷՆ ԷԱԼԷՆԴԷՆ պէրու սարի իտէկէլտիլէրի իգտամաթ վէ իհթիմամաթը ֆէննիյէ պէրհէվա օլմուշ տը ։

Նէ զարիպ Թէսատ՛ուֆ քի, տիւնքի վէ պու կիւնքի նիւսխէլէ-ռիմիզտէ պէյան օլընտըը վէճհէլ, պէրիտտ Միլլէթ մէճլիսի ումու-միսինտէ միւշարէլէյհ Սրբազան հաղրէթլերինին Բաթրիգլիքտէն իս-թիֆասը գրաաթ օլունտըը սրրատա, էօԹէտ քէնտիսի՝ պու. ալէմը ֆանիտէն պիւսպիւթիւն խԹիֆա իտէրէք, բուհը բաքիսի Թէվֆիր տէսԹը ճէնագը Բէպպ իւլ Մէննան գըլմագտա պուլունմուշ տը ։

Վարժապետեան Տ· Ներսէս Սրբազան հաղրէթլերի տիւն ագշամ Թէպլիմը բուհ ԷԹմիտքտ, ՕրԹաքէօյ քիլիսէի գամբանալարը հաղին հագին չալընարագ, պու խապէրը միսիպէթէսեր ալէմէ նէչը ու իլան օլունմըշ տը ։

Բաթրիգ Տ· Ներսէս Սրբազան հաղրէթլերի՝ օն սէնէլիք միւտ-աէթը մէմուրիյէթինտէ, պիր չօգ նագիք զէմանէլեր կէչիրիպ, պիր չօգ մէնհուս վագուանթլարա թէսատուֆ ԷԹմէքլէ պէրապէր ասլա միԹէզէլիլ օյմարագ, նամուսը միլլէթէ հիչ պիր նագիսէ իրրաս ԷԹ-մէքտէն մատտա, քէմալը ֆէչԹանէթ ու տիրայէթինտէն նաշի ու-մուր ու մէսալիհը միլլէթի վագԹ ու հալէ չէսայան պիր սուրէթը հասէնէտ իտարէ ու թէմիլիէթ իտէրէք, տէվլէթ վէ ալէմը մէտ-նիյէթ էօնիւնտէ չան ու չէրէֆը միլլէթի պիր գաթ տահա արԹըմըշ, վէ իպրաղը սատագաթ ու խԹիգատէթլէ մէնաֆիի տէվլէթ ու միլ-լէթէ խրտէմաթը հագիգիյէի վաֆիյրէ իչքա իտէրէք, հէր իքիսինին արասընտա պիր վասէթի նատիրէ օլուպ, տէվլէթ ու միլլէթին թէ-վէճճիհէ վէ մուհապպէթը ֆէվգէլյայսինէ քէսպը մազհարիյէթ ԷԹմիշ տը ։

Իչքէ զէմանէմիզտէ պէօյլէ պիր Բաթրիգը պինաղերին վէ պիր բուհանիի ֆազիլին վէֆաԹը՝ հէմ տէվլէթ վէ հէմ միլլէթ իչիւն պիր դայզը ազիմ օլաբըը միսիլու, Հայաստանեայց եկեղեցիսի իչիւն տա-խի զայիաթը քէպկիրէտէն մատտուտ օլմաղա, ումում միլլէթ նէ գա-տար էսէֆ ու քէտէր իհսէ սէգա տը ։

Վարժապետեան Տ· Ներսէս Սրբազան՝ մուԹասրֆ օլտըը զէք-էա ու ֆէԹանէթը ֆէվգէլատտսի սայէսինտէ մէնասիպը բուհանիէ-նին էն երիւքսէք մէրԹէպէլէրինէ վասլ օլուպ, Բաթրիգլիք մագա-մը ճէլիլինին չան ու չէրէֆինէ պիր գաթ տահա բէվագ վէրմիշ, վէ ֆիլիսէ իտարէսինին հիւսնի ճէրէյանընա սարքը մահասալ իտէրէք, թահթը էմրինտէ պուլունան հէյէթը բուհանիէյի տախիլը տաիրէի նիգամ ու ինթիզամ իտուպ, ճէմաաթընն էֆքեար ու իթիգատաթը տինիրէսինէ պիր գուվվէի ֆէվգէլատտ վէրէրէք, էլհասլ միլլէթի հէր ճիհէթլէ քէնտիսինէ միւէպպէտէն միննէթտար վէ միԹէյէք-քիւր պրագմըշ տը ։

Ներսէս Սրբազան պիտայէթը մէմուրիյէթինտէն պէրու նէչրը մէարիֆ իչիւն միլլէթտէ թէշքիլ օլընան հէման պիլ ճիւմլէ ընկերու-թիւնլարա պախշը հրմայէի ալիյէ իլէ իճրատ նասիհաթ ու թէշվիգաթ իյլէրէրէք, հէր քէսէ զարրէթ վէրմիշ, իանէլէր թօրլանմասընա մա-նէն վէ մատտէթէն մուավէնէթ իթմիշ, մուճիպը սուհուլէթ օլմուշ վէ իգտամաթը միԹէվալիյէսի իլէ մէարիֆէ խալիտէն խալի պիր կէրթիյէթ վէրմիշ տիր ։

Վարժապետեան Տ· Ներսէս Սրբազանը միլլէթէ օյան խրտմա-թը մէպրուրէսինին պուրատա թաարիֆ ու թաաատտը չիմտիրիք նա-գագիլը իմքեան օլմաղա կէրէք ճէնագէ ալտըլընը թարիֆի վէ կէ-րէք թէրճէմէի հալինին թաֆսիլի իլէրիյէ թաալիգ իլէ, պիզ տախի կագէթամըզ նամընա բուհանիի միչարէլէյհին իչպու վէֆաթը նակէ-հանիսի հագդընտա պէյանը թէէսսիֆը ազիմ իտէրէք, միլլէթէ ճէ-նագը Հագգը թէգալիէթը սամէտանիյէսինի թէմէնին էյլէրիգ ։

Հագգ թէալա հաղրէթլերի՝ բուհը բաքինէ բահմէթ էյլէյէ ։

* * *

Զիյրաէ միւնտէրիճ ճէնագէ իրանընատան անլայըլաճաղը վէճհ իլէ ։ ճէնագէ պու կիւն Մայր Եկեղեցիյէ նագլ օլունուպ, եարընքի բա-զար կիւնի սաաթ 4 տէ բէսմը Թագտիս, վէ սաաթ 7 տէ ճէնագէ ա-լայը իճրա օլունաճագ տը ։

Տ· Տ· ՆԵՐՍԻՍԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ
ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՍՐԲՈԶՆԱԿԱՏԱՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ՀԱՅՈՑ ԹՈՒՐՔԻՈՑ

Որ յետ երկարատեւ և դժնդակ հիւանդութեան աւանդեաց զհոգին իւր առ ԱՍՏՈՒԱԾ, յաւուր ուրբաթու, ի 26 ամսոյս ի մի-ջօրէի, ի հասակի 47 ամաց ։

ԱԶԳԱՑԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆՆ ՀԱՅՈՑ ի սուգ համակ-եալ հրաւէր կարդայ հասարակաց գալ ի Մայր Եկեղեցի, յաւուր կիւրակէի, ի հանդէս Օծման և Յուղարկաւորութեան հոգելոյս Հան-գուցելոյն ։

Ամենապատիւ Տ· Տ· ԵՍԱՅԻ Ս· ԳԱՅՏՐԻԱՐՔԻՆ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ մա-տուցեալ ի յորրորդ ժամու զՊատարագն Սուրբ, ի հանգիստ հոգւոյ երջանկայիշատակ Հայրապետին, որոյ ցուղարկաւորութեանն Տիրա-գին հանդէս կատարեսցի յետ թներորդ ժամու աւուրն ։

Ի Պատրիարքարանի Հայոց, 27 Հոկտեմբեր 1884 ·

* *

Ճէնագէ պու սապահ սաաթ 3 բատտէլէրինտէ ՕրԹաքէօյտէքի խանէսինտէն չըգարըլըգ պիր մաղ վարօրընա իրքեատպէն Գում-Գարու-յա նագլ օլունմըշ, վէ օրատա գամբանալար չալընմագտա օլարը վէ էօնտէն Լուսինեան Գեր· Տ· Խորէն վէ Ապահունի Գեր· Տ· Եղնիկ Սրբ-բազանլար իլէ պիր խայլի վարդապետ վէ բարաղար վէ տիրացուլար կիԹմէքտէ պուլընտըը հալտէ, իսքէլէտէն Մայր Եկեղեցիյէ կէօթիւ-րիլմիշ տիր ։

Մէրհումը մումիկէյհին վէֆաթընան տօլայը ալամէթը մաԹէմ օյմագ իւզրէ, պու կիւն Բաթրիգխանէ դարբաղարը գարալը ԹուԹուլ-մագտա տըր ։

Եարընքի ճէնագէ ալայընը ԹէրԹիպաթը լազմէսինի միւզաքէ-րէ իԹմէք իւզրէ կրօն, վէ Բաղ· ժողովարյա Տնտես· Խորհուրդ վէ Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի Մայր Դիւանը վէ տիկէր պաղը զէվաթը միԹէպէրէ ագտը էնճիւմէնը մէչվէրէթ ԷԹմիշլէր տիր ։

* *

Շիմտի ալտրղըգը պիր սալընմագա կէօրտ, զարը չտազրէթը Շէհրիեարի՝ Բաթրիգ Տ· Ներսէս Սրբազանը վէֆաթը խապէր ալ-տրգլարընտա, Բաթրիգխանէ ճանիպինէ պիր եավէրը մախսուս իր-սալիյլէ, մէրհումը միւշարէլէյհին ճէնագէսի քէմալը տարաթ վէ գիյ-նէթ իլէ գալտըրըլմասընա տիգգաթ վէ ԷԹինա օլունմասընը էմ-ու իրատէ պուլուրմուշլար տը ։

* *

Խասքէօյ էհալիսինին պա մահդէր պէյան ԷԹմիկի արպու մուճիպինէ Տ· Ներսէս Սրբազանը Խասքէօյտէ կէօմիլմէսինի թաէլ ԷԹմէք իւզրէ մահա-լը մեգքիր Թաղ· Խորհուրդը՝ Ազգ· Վարչութիւնա պէր վէճհը աթի պիր քեաղըտ Թագտիմ ԷԹմիշ տիր ։

Ա.

Պատկառելի Ազգ· կեդր· Վարչութիւն

Ընդհ· Խասգիւղ՝ իւր ողբացեալ զաւակին, վաղամեռիկ Բարձ-բաշնորհ Տ· Ներսէս Սրբազանի վերջին մնացորդն յինքն ամփոփելու տխուր փառաւորութեամբ, բազմաթիւ սառորդրութեամբ հանդա-գրութեամբ մը իւր ըդձից Թարգման կարգած է զԹաղ· Խորհուրդս, խնդրելու համար որ Պատկառելի Վարչութիւնդ բարեհաճի հրամա-յել, որպէս զի ողբացեալ Պատրիարքին մարմինն ի Խասգիւղ ամփոփ-ուի, նկատելով որ Նա Խասգիւղ ծնած սիրած է գիւր ծննդեան թա-ղըն, որպէս նաև Նա սիրած է զինքը, և Թէ Խասգիւղ առաւել քան ուրիշ Թաղեր, իրաւունք ունի այս պատուոյն, զի Խասգիւղի մէջ են նորա ծնողաց շիրիմները ։

Ցուսալով որ Պատկառելի Վարչութիւնդ կը բարեհաճի իւր հա-ւանութեամբը պատկել մեր արդար փափաքը ։

Մնամք ամենախորին՝ յարգանօք
Ի գիւղաց Թաղ· Խորհրդոյ
Վ· Ատենադպրի Ատենապետ
27 Հոկտ· 1884 Յարութիւն Տեր-Գէորգեան· Եղիշէ Շահդ· Գան
Խասգիւղ

* *

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ
ԱՄԵՆ· Ս· ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀՕՐ

Բաթրիգ Տ· Ներսէս Սրբազանն տիւնքի մէհլիրը ումումիսէ օգուն-ան խԹիֆանամէսիտիր ։

Առ Վսեմապատիւ Ատենապետ Ազգ· երեսփոխական ժողովոյ ։

Թղթոյս կից երևելի բժշկաց վկայագրէն յայտնի է որ անկա-րելի է նուաստս պատրիարքա-կան պաշտօն վարել այսուհետև, ո՛չ գործնապէս և ո՛չ անուանա-պէս, զի արգիլեալ է մոռ սրբ-տիս յուզուիլ, խորհիլ, մտածել, կարդալ, գրել և ն։։

Արդ խնդրեցի Ազգ· Վարչու-թեան կրօն· և Բաղ· ժողովնե-րէն որ նախ իմ երախտագիտա-կան զգացումներս բարեհաճին դնել առ ոտս Գահոյից Օգոս-տափառ վեհապետին մերոյ՝ որ իմ երկարաժամանակեայ պաշտա-մանս միջոցին զիս սփոփեց և մխիթարեց կայսերական անդին համակրութեամբ, շնորհօք և պատիւներով, և վերջերս իսկ իւր անձնական բժշկապետ Վսեմ· Մավրոճէնի փաշան երկիցս զբրկեց՝ հիւանդութեանս վրայ ցաւ յայտնելով, որում Թէ՝ նուաստս և Թէ սիրելի Ազգս տարակոյս չկայ, որ հաւատարիմ եղած եմք և պիտի մնամք ցիսպառ։ Ցեռոյ բարեհաճիք յայտնել՝ իմ խորին շնորհակալութիւններս։ Բարձ· Մեծ· Եպարքոս լուսամիտ Սա-միտ փաշային որ քանիցս վտանգութեան հարցուփորձ ը-բած, և ապա իւր կողմանէ բարձ-բաստիճան պաշտօնատար մը զրկած էր՝ իւր կարեկցութիւնն յայտնելու։ յայտնել նաև Ներ-քին, Արտաքին և Դատական գրբ-ծոց Բարձ· Նախարարներուն իմ շնորհակալութիւններս ։ և այն ամենայն օտարազգի պաշտօնատ-երց ։ որք քանի քանի անգամ յատուկ պատուաւոր պաշտօնա-տարներ զրկեցին տեղեկանալու համար հիւանդութեանս մասին։

Ապա խնդրեցի նաև հաղորդել իմ շնորհակալիքս ցուն-ցաց Պատ· Ազգին այժմու և նախին Ամենապատիւ Ս· Պատրիարքաց, Ս· Մինասին և Պատրիարքարանի, Վսեմ· Գարաթէօտորի փաշային, Ագնուափայլ Տիկին ժօրժ Զարի-ֆին, Հուսվմէական և Բաղդա-կան ազգայնոց, և մասնաւորա-պէս Ազարեան Գերերջ·Ս· կաթողի-կոսին և Պուլկարաց Ամենէքզար-քին, Ասորւոց Գեր· Դիոնէսիոս Աբ-քեպիսկոպոսին, ինչպէս նաև Հրէից Գեր· Խախամագլխին, և Վսեմ· կոմս Գամանտոյին՝ որ չմոռցան զիս ընտ, և որք կամ անձամբ այցելեցին և կամ իրենց կողմանէ եկեղեցականներ, պաշտօնատար-ներ մինչև իսկ ճարտար բժիշկ-ներ զրկեցին ։

Նաև բարեհաճիք յայտնել իմ յաւիտենական անսահման շնոր-հակալութիւնս զիս դարմանող ճարտար բժշկաց, բայց ի վաղն-չուց և բազմերախտ բժիշկներէս Տօքթօր Սէրվիչէն էֆ· և Տօք-թօր Փէշտիմալճեան էֆ· և մաս-նագէտ ակնաբոյժ Տր· Աճէմեան էֆէնտի, որոց անձնուիրութիւնն, սէրը, գութը և անդուլ խնամք-ները չկրնամ մոռնամ յաւիտեան։ յանհունս շնորհապարտ կը մնամ Տօք· Ալասեան, Տօք· Սէվկան պէյ, Տօք· Խորասանճեան, Տօք· Շիշմանեան, Տօք· Ծանոի, Տօք· Մահէ, Տօք· Մօրթման, Տօք· Սաեփան փաշա Ալսանեան, Տօք· Մուհիւկ, Տօք· Բոլ տը Բէյ, Տօք· Լէֆթէր բայ, Տօք· Յակոբ պէյ Եղրարք, Տօք· Դալուստեան, Տօք· Մինասեան էֆէնտիներու ։

Իսկ Մեծ· Տօք· Զամպագօյին մարդասիրութիւնը և խնամքը անմոռանալի բարերարութիւնմ՛է և արժանի յաւերժական շնորհա-կալեաց ։

Իսկ դո՛ւք, բարեհաճեցէք յայտնել իմ անսահման շնորհա-կալութիւններս մանաւանդ տա-Հայոց սիրելեալ Ազգն, առ պատ-կառելի Ազգ· ժողովն, առ ա-մենայն ժողովս և Խորհուրդս ։ առ ամենայն Պատ· Եկեղեցականս և աշխարհականս թէ մայրաքա-ղաքիս և թէ գաւառաց որք ի-րենց ցաւակցութիւնն և կարեկ-ցութիւնն ցցուցին այցելու-թեամբք, հեռագրութեամբք և գրիչաւորապէս առ Աստուած, առ ցէրն մահու և կենաց Ջերմ աղօ-թիւք իմ զգացումներս բացատ-րելու ոչ կարողութիւն ունիմ։ ոչ միջոց, և ոչ խօսք։ Աստուած ինքն հատուցանէ ամենեցուն վարձս բարեաց իւր անհուն ող-որմութեամբն ։

Արդ՝ առանց նոքապտիս երկար խօսելու և մատչելու հարկ թաղ-լով՝ կը պաղատիմ որ Ազգային ժողովս անմիջապէս ընդունելով հրաժարականս, ինձ յաջողդ մը ընտրէ, որում՝ ի որսէ կարողու-թիւն և յաջողութիւն կը մաղ-թեմ։ Այս է կամք Տեառն, որ է և լիցի միշտ օրհնեալ։ Եթէ Աստ-ուած ինձ կենաց ջնորհէ և եթէ յայսմ հետէ ապրիմ, այն ալ միմիայն Օգոստափառ կայսեր և սիրելի Ազգիս աղօթելու համար յատկացեալ է ։

Մնամ աղօթարար
Սիրելի և օրհնեալ ազգիս
ՆԵՐՍԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

15 Հոկտ· 1884
Կ· Պոլիս Օրթագիւղ

Բաթրիգ Տ· Ներսէս Սրբազան-ը իշպու խԹիֆաը քէմալը տիգգաթլա գրաաթ օլունտրգ-տա, զանն իտէրսին էնճամէ էմ-բիւնին թէգաբրուպ իթմիկինի հրաս իտէրէք իշպու սան խԹի-ֆանամէսինի գալէմմէ այմըշ օլ-մաղա, պուրասը տախի այրբճա մուճիպը խալէճանը գալպ օլ-մատտա տըր ։

* *

Տէր

Մաքրուհեան երկսեռ վար-ժարանաց հոգաբարձութիւնն ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանէ թէ Ամենապատիւ Ս· Պատրիարք Հօր անակնկալ մահուան պատճառաւ հանդէսն յետաձգուած է առ այժմ ։

Ի Դիմաց հոգաբարձութեան·
Տրդատ Տարեան

26· Հոկտ· 1884
Մաքր· Երկս· վրժրն·
Պէշիկթաշ

ԿԻՒՆԻ ԻՒԳ ՀԱԳ ԱՏԻՍ

Հոկտեմբեր 24 Թարիխի Նէվ-Ռէ-նամ Ռուս կազէթասընտա օգուն-տուղընա կէօրէ, Երմէնի ժէնէ-բալը Տէր Ասատուրօվ՝ հէնուզ 35 եարընտա պուլունմագտա իքէն, Գավգասիատաքի 11Ինճի սիւվա-րի ֆրգասընա գօմանտան նասպ օլունմըշ տը ։

Պու պէօյլիւք զապթի՝ էվվէլճէ խմբէրաթօրն հեռ· ասքերի ա-լայընա մէրպութ օլուպ, պատէհու Գավգասիա վալիսի կրան տիւգ Միշէլէ եավէրը հարպ նասպ օ-լունմուշ ։ վէ մուախիրէն Շիրվանսքի ալայընա գօմանտան թա-յին օլունուպ ։ Գավգասիատաքի իսեանը ախիրին թէսօրինտէ իպ-բաղը շէճաաթ իտէրէք ։ ժէնէ-բալըգ բիւթպէսինէ թէրֆի ի-տիլմիշ տիր ։

ժէնէրալ Տէր Ասատուրօվ՝ Գավ-գասիա օրտուսընտա սիւվարիլիք-տէ էն մուալլիմ զապթի ատտ օ-լունմագտա տըր ։

—

Քեաֆիֆէի տէվիրը հիւքիւ-մէթին իսլահաթընա պիր գաթ տահա իհթիմամ գըրընմասը իրա-տաթը Սէնիյէ ահքեամը միւնի-ֆէսինտէն օլուպ, իրատաթը մէզ-քիւրէյէ թէվֆիգէն միւքէյաի ֆիքամ հագարաթընտան հէր պի-րի՝ տարէի մախսուսէսինտէ թէ-տապիրը իսլահիյէյէ թէչէպպիւս էյլէտիկի կիպի ։ սուրէթը ումու-միէտէ օլարագ ճանիպը Պապը Ալիսէն տախի պիր թագըմ իսլա-հաթը միւհիմմէ միւճուռէ կէթի-բիյմէսի մուգաբրէր իտուկի խա-պէր վէրիլիյօր ։

—

Մալիյէ նէզարէթի՝ վիլայաթա չէքմիկի պիր թէլէկրաֆտա, Ռու-սիա թագմինաթը հարպիյէսի թագսիթինին թէվիյէսի իչիւն Պանգը Օսմանիյէ թէսլիմի իգթի-դա իտէն 200,000 լիրանրն սէրի-ան թէսարիք իտիլմէսինի էմր էյլէմիշ տիր ։

—

Թոյրը պէյանընա կէօրէ, Մը-սրը խարիկի՝ կէչէն ճումա էր-թէսի ինկիլթէրրա գրաֆիցասընա պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք ։ խար-թումը թէսլիմ օլուպ կօրտոն բաշանը Մէհմիյէ էսիր տիւշի-կինի պէյան իթմիշ ։ վէ գրաֆիցայի միւշարէլէյհանը պա թէլէկրաֆ վագը օյան թալէպի իւզրինէ ։ իբինճի պիր թէլէկրաֆ տահա չէքէրէք իւք թէլէկրաֆտաքի խապէրինի թէքրար ու թէէյիտ էյլէմիշ տիր ։

(ՏԱԽԻԼԻՅԷ, ԹԷԼԷԿՐԱՖ վէ սա-իր հավատսաթ իչիւն սան սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա ։)

ԽԻՒԼՍՍԱՑԻ ԱՀՎԱԼ

Զին վագալարը պիր եանտան քէսպի էհէմմիյէթ իտիյօրլար։

Ֆրանսըզլար, պիր իքի վուրկուն իլէ իշի սըրասընա գօյուպ, Բէքինէ գատար իլէրու վարմա-եա իհթիեաճ կէօրիւնմէքսիզին Զին իլէ օլան հիսապլարընը թէ-միզէեէեքլերինի մէմուլ իթ-մէքտէ իտիլը իսէ տէ, մէզքիւր հիսապըն իշինտէն օլ գատար գօլայլըգլա չըգըլամաեաճաղընը անյամաեա պաշլատըլար։

Հիւքիւմէթի հաղրբէյէ գարչը օլտուգլարընտան, եալընըզ պիր խէթա աթֆ իթմէք իշիւն սիւ-թունլար տօլտուրան, վէ միլէթ մէճլիսինին բէյինի թահսիլ իյլէ-մէքսիզին պէօյլէ պիր պէօյիւք սէֆիէրէ էլ աթմըշ օլտըգլարը ի-չիւն Հիւքիւմէթին պաշընա սի-թէմ տօլուսու եաղտըրան պիր թագըմ մուխալիֆ ֆըրգատան Ֆրանսըզ կաղէթալարը տախի, ի-չլերին էբէյիճէ աղը պիր հալ-քէսպ իթտիյինի կէօրէրէք, դայ-բէթի վաթան տուլդուսու իլէ Հիւքիւմէթէ գարչը օլան ղըտ-տիլէթլէրինի կէբէյի կիպի թէս-քին իյլէմիշլէր, վէ չու եօլտա պիր լիսան գուլանմաեա պաշլա-մըշլար տը։

«Պիղիմ Թօնքինէ կիթմէմիզ պիր խէթայի աղիմ իտի։

«Աբլ պիղիմ հիսապ կէօրէճէք խասմիմիզ (Ալէքսանիա) գարու-մուզտա պէքլէմէքտէ իքէն, պիզ տիւնեանընը օ պիր ուճարընտա Ալզալար վէ Լօրէնլէր արամաեա կիթտիք։

«Ֆագաթ արթըգ օլան օլմուշ տը։ խէթայը կէրի չէվիրէմէլիզ։ իտի էլ պիրլիյի իլէ անընը թա-միրինէ չալըշմըզտան պաշգա պիր չարէմիզ օլամազ։

«Կէրէք Ալէքսանիա, վէ կէրէք պիղի Ադիանընը տիկէր ուճունա կէօթիւբէն վիւքէյամզը իլէ կէօ-րէճէք հիսապլարըմզը ,օնրաեա պըրադըպ, էն էվվէլ վաթանը-մըզընը նամուսունու խէլաս իթմէ-եէ պագաճաղըզ։ իլք վաղիֆէ-

«Շու հալտէ պիղիմ իշիւն իքի թարիգ վար տը։ եալընըզ իքի թարիգ։

«Նա Թօնքինի թէրք իթմէլի-յիզ։ Նա եօգաա անընը մուհաֆա-զաը իշիւն պիրիալիր արգասը սրրա զուհուր իտէն վէ իտէճէք միւշքիլէրէ կէօյիւս վերիպ հէր նէվի ֆէտաքեարլըզը մէկզբի իճրայա վաղ իյլէմէլիյիզ։

«Պիղիմ իշիւն պէրինճի թարի-գին իճրասը գապլի տէյիլ տիր։

«Մատամ քի պիր տէֆա Թօն-քինէ կիթմիշ պուլունտուգ, սան-ճաղըմըզընն նամուսունու վէ խա-ըլճի միլքէրիմիզին պագասընը մուհաֆազա իթմէք իյիւն օրա-տա գալմահա մէճբուրուզ։

«Էկէր պիղ գարշըմըզա չըգան միւշքիլտէն եըլարագ Զին ասա-քիրի հուզուրունտան կէրի չէքիլիր իսէք, եանի Զին մէմալիքի-նին իչերիլէրինէ կիբիպ սիլահը-մըզընն գուվվէթինի Զինլիլերէ կէօսթէրմէդ իսէք, օլ վագբթ Զինլիլեր քէնտիլերի պիղի գօլա-լահարագ Թօնքինտէն տիշարը չըգարաճագլար, վէ Թօնքինտէն սօնրա տաբի, Ննամ մէմալիքի-նի, Գամպօճը, վէ հաթթա օլ գատար ուզուն միւտտէթտէն պէրու էլիմիզտէ պուլունմուշ օ-լան Գօչինչին գըթասընը տախի թէրք իտիպ կէրի տէօնմէմիզ ի-ճապ իտէճէք տիր։

«Ֆրանսըզ գանը պէօյլէ պիր քիւչիւքլիւյե թէհամմիւլ իտէ-մէզ։

«Իմտի հէր նէվի ֆէտաքեար-լըզը կէօզէ ալարագ, պաշլաբը-դըմըզ իշ հէր նէ գատար եան-լըշ իսէ տէ, անը պաչա չըդար-մալըմըզ։ պու իշ իչիւն արթըդ պէշնիմիզտէ ֆըրգա ֆարգլարը-նընն հիւքմի պուլունմազ։ Հիւ-քիւմէթ՝ էլինտէն կէլէնի իճրա իյլէմէլի տիր։»

Վագա սօն խապէրլէր տախի թաստիգ իթմէքտէ տիրլէր քի, Ֆրանսա տէվլէթի իչի պիր աղ չարուգ սուրէթտէ պիթիրմէք իչիւն, Թօնքինէ՝ եանի Զին հու-տուտունա 15,000 նէֆէր ասա-քիր տահա իրսալ իյլէմէէ գա-բար վէրմիշ, վէ պունլարը Թաշը-եաճագ օլան նագլիյէ սէֆիէ-լերինին ալէթթաճիլ թէտարիք իտիլմէլերի իչիւն, Թուլօն թէր-սանէսինէ լազըմ կէլէն էմրլերի տէ վէրմիշ տիր։

Հիսապ օլունընըզնա կէօրէ, մէրգուման իմտատ ասաքիրի, յունվար այլնտա քէնտի մահէլի մագասուտլարընա վասլը օլաճագ-լար տը։

* *

ՍՈՒԼԹԱՆՏԱՆ միւհիմմ խապէր-լէր այլնտաճագ վագբթ եագլա-շըլօր։

[illegible] 5000 [illegible] անասը ինկիլիզ ասաքիրի իլէ պիրլիքտէ տէհշէթլի չէօլիւն նիլ սէվահիլինտէն խարթումա տօզ-րու իլէրուլէմէքտէ օլտուղու մա-լիւմ տիր։

Բէզալիք Լօրտը միւշարէլէյհին քէնտի հիւքիւմէթինտէն ավղ իյլէմիշ օլտուղու Թալիմաթ, եա-լընը Կօրտոն բաշարի, վէ խար-թումտա պուլունան Մըսըր ասա-քիրի իլէ Էվրօբալըլարը։ Վէ չէ-հիրտէ տուրմադ իսթէմէյէն եէր-լիլերի գուրթարըպ պիրլիքտէ թէքրարէն Մըսըրա ավտէթ իյլէ-մէքտէն իպարէթ պուլունտուղը տա մալիւմ տիր։

Լօրտ Ուրլալի, պու սուրէթլէ խարթումտաքիլերին խէլասընա կիթմէքտէ իքէն, էօթէ եանտա խարթումընն ասիլէր զապթընա կէչմիշ օլտուղունա տաբր էվրօ-բատա պիր չարյա զուհուրա կէլ-տի իսէ տէ, պունուն ասլը չըգ-մամըշ օլտուղու անլաշըլըեօր։

Հագբգաթէն պէօյլէ պիր ֆէ-լաքէթին վուգուլի տէ չըգուգ իհթիմալտէն կէօրինմէքտէ տէ-յիլ տիր։

Ժէնէրալ Կօրտոն՝ չիմտիքինտէն չօգ տար սըրալարտա ասիլէրէ գարչը գօյմուշ, վէ չէհրի մէզ-պուրու, տախլինէ կիրտիյի կիւն-տէն տահա ալէա պիր մուհաֆա-զա թահթընա ալմըշ, չէհիրտէ պուլունան քիչիւք օրտուեու տահա միւնթազամ պիր հալէ վազ իյլէմիշ, վէ զախիրէսի տէ թիւքէնեճէք պիր հալտէ պու-լունմամըշ օլտուղու հալտէ նա-սըլ թէսլիմ օլաբիլիր իտի։

Ալյար իլէ պիթիւն տիւնեա միւնասէպթընտան մահրում գալմըշ, պիթիւն էթրաֆը տէհ-շէթլի չէօլէր վէ մէրհամէթսիզ տիւշմէնլէր իլէ իհաթա օլունմուշ, վէ նիայէթ չօգալը թարաֆը-տան «ՎՎ» թէսմիյէ օլունմաեա աեան կէօրիւմիւշ օլան պու Բէ-ինկիլիզ, հէր քէս քէնտիսինի քէնտի «ՎՎ»-նէյինէ գուրպան՝կէթ-միշ զանն իթմէքտէ իքէն, եա-լընը պաշնա, քէնտի քէնտինէ միւճիդէլէր իշլէմէքտէ, քէնտի մէհարէթինէ վէ մերտլիյինէ սէ-զընմըշ օլան Միւսլիման վէ Խրիս-թիյան Խարթումըլարը մուհա-ֆաղա իթմէքտէ վէ գալբրմագ-սա, վէ պիր եանտան տիւշմէնէ գարչը ինսանլան թէհամմիւլի խա-ըլճինտէ մուհարէպէ իտիպ կէօ-յիւս էվէրմէքտէ իքէն, տիկէր եանտան տախի չէհրին ֆագբր ֆուգարասընա էթմէք տաղրթըպ պէսլէմէքտէ վէ պիննէֆս չէհրին տախիլինտէ քիխային տիւշմէնլէրի տախի գըսգըմրագ իթմէքտէ իտի։

Ժէնէրալ Կօրտոն քէնտի թէ-հարեիրտէ գալընաճագ մէհտ-էթի վէ ճէսուրլուղը իւզերինէ աքտասըրը օյսասրը պիպի։ Մ. Կլատսթոն վէ քէնտի ըէֆիքլէ-բի տախի անընն իւզերինտէ տէր-քեար օլան էմմիյէթլերի իւզերի-նէ եանրլամըշլար իտի։

Նիհայէթ Լօրտ Ուրլզլինին իքի պուչուգ սէնն էվվէլ Գահիրէյէ կիրմիշ օլտուղու կիպի, շիմտի տախի խարթումա կիրիպ, կէրէք Ժէնէրալ Կօրտոնը, կէրէք Մը-սըր ասաքիրինի, վէ կէրէք Միւս-լիման վէ Խրիսթիյան խարթում-ըլարը գուրթարաճաղը շիւրհէ-սիպ իսէ տէ, ասըլարընը թէէպ-պինէ ուղրայմագաղընն կէրի տէօնմէսիյլէ պէրապէր, թա վա-տի Հայֆաեա՝ եանի հէման ասըլ Մըսըր հուտուտունա գատար թէքմիլ Սուտան իլլէքսինին թէրք իտիլմէսի գարարընա Ցէվ-լէթի Օսմանիյէնին ըէյի պուլու-նուպ պուլունմամագտա օլմասը անլաշըլամամըշ տը։

Պիլմէյիզ քի Ինկիլթէրրա վէ Մըսըր հիւքիւմէթլէրի, օլ պապտէ Սուտանընն սահիպի էվվէլի օլան զաթը հաղրէթը բատիշահնէլէրի-նին բէյի ալիէլերինէ միւրաճաաթ իթմիշլէր մի, եօգսա խարթումընն խէլասընտան սօնրա մը միւրաճա-աթ իտէճէքլէր տիր։

* *

ՇԵՄԷՆՏԷՖԷՐԼԷՐ մէսէլէսի տա-խի չու սօն կլունլէրտէ ֆէվգէլա-տէ պիր էհէմմիյէթ քէսպ իտիպ, էհէմմիյէթին թէզայիւտի իլէ պիրլիքտէ հալինէ եաղլաշըմըշ օլմասը տախի մէմուլի գավիտէն տիր։

Սահիպի իմթիյազ Պարն Հիրշ իլէ Պապը Ալի պէյինինտէ պու մատտէսէն տօլայը էօթէտէն պէ-րու մուալլագտա գալմըշ օլան միւպայնէթ էբէյիճէ բիւրիւլի պիր շէյ իսէ տէ, կէրէք մէվճուտ պուլունան խաթթլարընն Էվրօ-բա խաթթլարը իլէ պիրլէշտիրիլ-մէսինէ տիր ադտ օլունմըշ օլան ահանամէնին միւտտէթի իճրասը տօրմագտա օլտըղընտան, վէ կէ-րէք Պարօն Հիրշին վէ կէրէք Պա-պը Ալիինին խալիսանէ թավը ու հարեքէթլերի ալիքեար կէօրիւ-տիլինտէն, եա տօղրուտան տօղ-րու եախատ պիլ վաբթա գօլայ-լըգլա իշին պիր ուճու օրթասը պուլունճաղը գավիէն մէմուլ օլունմագտա տը։

Հէր իքի թարաֆընն տախի մէ-նաֆիի էօյէ թալեպ իթմէքտէ տիր քի, պու իշ պիր ան էվվէլ սըրասընա գօնուպ պիթսին։

Վէ պիր իշին իչինտէ պիր եա-խատ տիկէր սուրէթլէ մէնֆաաթ պէրիլիյի պուլունտըգճա, օ իշ հէր նէ գատար աղըր պիլէ օլա, պիր ուճու օրթասը պուլունմասը տա օլ գատար աղըր օլամազ։

Բումէլի շըմէնտըֆէրլէրինին Էվրօբա շըմէնտըֆէրլէրի իլէ պիր-լեշտիրիլմէսի իլէ, Բումէլի գըթա-[illegible] պիր հալը ճէտտտէ իտ-խալ գըրընտըղտան պաղդա, Ընա-տօլու շըմէնտըֆէրլէրիմիզին տա-խի ինթիչար պուլմասը։ Վէ Պաղտատտան Պասրատան, թա Վի-էննայա, Բարիզ, Պէրլինէ վէ Լօն-տրայա գատար տօղրուտան տօղ-րու պիր թիճարէթ թարիգի քիւ-չատ օլունճաղը տա, էր եա կիճ մուհազագ պուլունտըղընտան, պիր ան էվվէլ թէսվիէյի մատ-տէնին ուժամ թիւրքիա էհալիսի իչիւն տախի պիր նիյէթի ագիմ օլաճաղը չիւրհէտէն վիւսթաղնի տիր։

ՐՈՒՍԻԱ իմբէրաթօրը հաղրէթ-լէրի թարաֆընտան, զաթը չէվ-քէթսիմաթը հաղրէթը բատիշա-հիլէրինէ իհտա պուլրլան Սէնթ Անտրէ Նիշանը, տէվլէթէին պէյ-նինտէ պիր միւատէթտէն պէրու մաէլ մէհմունիյէ վէ իֆթիխար միւշահատէ օլունմագտա օլան խալիսէթ պաղլարընն պիր ալ-թուն հալգա իլէ պիր գաթ տա-հա գամիլէշմիշ օլմալարընա պիր իսպաթը ադիմ տիր։

Մալիւմ տիր քի, Սէնթ Անտրէ Նիշանը, Ցարլար թարաֆընտան իհտաս օլունան նիշանլարը էն պէօյիւկիւ վէ էն գըյմէթլիսի, վէ էն նագլըլարա մախսուս օլանը տը։

Բուսիա մէմալիքինին հաքիմի մութլագը օլան հաշմէթլու իւ-չիւնճիւ Ալէքսանտր իմբէրաթօր հաղրէթլէրի թարաֆընտան իհ-տա օլունան պէօյլէ պիր պէօյիւք նիշան, Ֆրանսա, Ինկիլթէրրա, եաստատ իթալիա հիւքիւմտարլա-րը թարաֆընտան իհտա օլունան նիշանլար կիպի, մահգա սըրֆ պիր մուհապպէթի չախսի եախատ իլ-թիֆաթը մախսուսէ իշի օլմալը, պիւթիւն Բուսիա մէմալիքի թա-րաֆընտան, վէ պիւթիւն Բուսիա էհալիսի նամընա իդհար իտիլէն պիր խալիսէթ էսէրի ատտ օլը-մալը տը։

Վէ քեաֆիէսի իլէ, ֆագաթ խուսուսի իլէ խատ պէ խատ քէն-տի գանչալարը օլան տէվլէթլէր իլէ միւնասէպաթը խալիսանէտէ պուլունմագ վէ իթթիֆագը տաս-թանէ պաղլարընը տահա գիյատէ գավիլէշմիշմէք արզուսընտա պուլունան բատիշահըմզ Սուլ-թան Ադտ իլ Համիտ խանը Ցա-նի հաղրէթլէրինին ուժամ թէ-պաայի ատտրգասը տախի իշպու իլթիֆաթը իմբէրաթօրի իւզե-րինէ նէ գատար մէհմուն օլաճաղ աղ տը։

ՄԻԼԼԷԹ ՄԷՃԼԻՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

Միլլէթ մէճլիսը ուժամիսի տիւն սաաթ 4տէ Սէֆէրեան Դեր-Ց. Սիմէոն Սրբազանընն նախագա-[illegible] Ծէր-[illegible]-[illegible] էֆէնտիին Ատենապետու-թիւնը թահթընտա իճթիմա ի-տէրէք, 51 Երեսփոխան հաղրը պուլունմըշ տը։

Ատենապետ Էֆ. Էֆ. Ատենա-գպիրին տէ հաղրը պուլունմա-տըգլարընը պիլպէյան, մուվագ-գաթ պիր Ատենապիրէ լիւզում օլտուղընը իֆատէ իտինէմ, Մէճ-լիս՝ էքսէրիյէթը արա իլէ Գուր-գէն Ցակոբ էֆէնտիյի նասպ իթ-միշ տիր։

Գուրգէն էֆ. բէյտերբէյ Պօշ-նագեան վէ Գարագաշեան էֆէն-տիլէրին զայպուպէթի էսպապընը միւպէյրին մէքթուպլարը գրաաթ իթթիքաէն սօնրա, Վինճի Ատե-նադպիր Արշակունի էֆէնտինին Երեսփոխանլըգտան վերտիկի խա-թիֆայը օգուտուշ տըր։ Մէճլիս՝ պու պապտէ լեհ վէ այեյհ միւ-զաքերէտէն սօնրա, էֆէնտիի մուսմիլէյհին Ատենադպիրլիք մէ-մուրիյէթինտէն իսթիֆասընը գա-պուլ իթմիշ, վէ Երեսփոխանլըգ-տան իսթիֆասընը Սուրենեան է-ֆէնտինին թէքրիֆի մուճիպինճէ Նախաքնութիւն Դիւանընա հէ-վալէ էյլէմիշ տիր։

Սօն զապթնամէ՝ Երեսփոխան-լարըն էլինէ կէճ եէթիշմիշ օլը-ղընտան, թաստիգ՝ թէէխիր օլունմուշ տը։

Զերազ Մինաս էֆէնտինին ել-մտական ճանճանխուսը ազալը-ղընտան իսթիֆասը օգուտուպ, ֆագաթ գապուլ օլունմամըշտը։

Պէշիրեան Մանուէլ էֆէնտինին Երեսփոխանլըգտան իսթիֆասը գապուլ օլունմուշ տը։

Թիւլպէնճեան Նիկողոս էֆ. կիւլէրին գըսալըղընտան պահպա-մէճլիսին վագբը իճթիմաը հագգընտա պիր գարար վերիլմէ-սի իշիւն պիր թէքլիֆնամէ իր-սալ իթմիշ օլմալը, Մէճլիս՝ պունտան պէօյլէ սաաթ տէօթթ-տէ պաչալըպ սաաթ 7տէ տաղըլ-մաղա գարար վերմիշ տիր։

Ս. Երուսաղէմ մէսէլէսի հագ-գընտա Վարչութիւն թարաֆընտան պիր բարօրթօ թագտիմ օ-լունարագ, Մէճլիս՝ լեհ վէ ա-լեյհտէ պիր աղ միւղաքերէտէն սօնրա, բարօրթօի մէկզիրը Օրակարգա կէչիրմէկէ վէ 8 կիւն-տէն խասսէթէն իճթիմա էյլէ-մէկէ գարար վերմիշ տիր։

Համարակալութեան Դիւան՝ պիր բարօրթօ կէթիրէրէք, պունտա բաթրիգխանէէրին 83—84 սէնէսի պիւտժէսինին տիէն գա-պուլինի թէքլիֆ իթմէքտէ օլ-մաղլա, Մէճլիս՝ մէկզիւր պիւտ-ժէյի գապուլ իթմիշ տիր։

Պու սըրատա Ատենապետ էֆ. Ս. Երուսաղէմ մէսէլէսինէ տիր օյան բարօրթօնընն դայէթ մու-ֆասսալ օլտուղընը վէ 8 կիւնէ գատար թապ օլունըպ կէթիշէ-մէկէկինի պէտտ իթթիքտէ, Մէրիքեան Մկրտիչ էֆ. մաթաա-ճըլարընն կիճէլերի տախի չաը-շապիլիր օլտուղլարընը մուարեզը իթթիրազտէ իֆատէ էյլէմիշ տիր։

Մերեէմ-Գուլի Ցարութիւն էֆ. թէքլիֆ թարիգիյէ պիր սիվալ-նամէ արզ իտուպ, պունտա կեդր. Վարժարան քիչալը վէ բաթրիգխանէէրին թամիրի իշիւն 2 սէնէ ագտէմ պիր իանէ տէֆ-թերի աչըտրընը, վէ սօն վագթ-լարտա Վարչութիւն իլէ իանէ գօմիսիոնը (Հանդանակիչ Մաս-նաժողով) արաարնտա պիր էթի-լաք հուսուլէ կէլտիկինի զիբը

---

(53)

ԳՕՆԹԷՍ ՍԱՐԱ.

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՒ

—Մոլ տէ պու հալէ թէհամմիլ իտէյօրմուսունուզ, սիւպիհնէ,

—Մուվաֆագաթ իթմէկէ միւմքին մէրթէպէ զարրէթ իտէյօրում. . . բէյնի հարպկէ նագրընա սէրահէթէն պէյան իթտիմ. պիլիրսի՞ա նագրը իլէ թէքլիֆիմ եօգ տը։ 1868 տէ էրքեանը հարպ հէյէթինտէ պէրապէր պուլունուշուզ տը։ Պու տէրէճէ իշլերի կէվշէք թուրթաճագ օլուր իսէնիզ, թահզիմ վէ թէշքիլ իտէճէյինիզ օրտու, օրտու օլմայըզ, պիր միլի մուս-թահֆըզ հէյէթինտէն իպարէթ օլաճագ տը։ Ամմա մէպուսան դամարասընտա կիւրիւլիւ գօրարաճագլար իմիշ, սէն տէ սէսինի օնլարտան եիւքսէք չը-դարաճագ օլուր իսէն, պիր տահա սէս չըգարան օլմազ, սէտիմ։

—Զօգ սըգընթըը վէ էվվէլի պիր հալ, սէտի Սարա, Գօնթուն սէպ-էյտիքլէրինի ասլա տինլէմէմիշ օլտուղու հալտէ։

—Գաչըմ չաթլայօր, սաաթ տա տահա պէշ պուչուգ, արապա պէքլէյօր կէլմ՞ըմիսինիզ, Շան գ'Էլիզէյէ տօղրու ուզանալըմ, տէտի Գօնթ։

—Էկէր արզու իտէյօր իսէնիզ կիտէլիմ. չաբգամը վէ մանթօմու ալայրմ չիմտի կէլմիրիմ. . .

Ա.բապարարը գաթարընա գաթըլըպ, Սարա՝ զիհնի տաղընըզ վէ բէրի-չան հալտէ, սէլամ ալըպ վերէրէք, արապանընն քէօչէսինէ չէքիլմիշ կէնիշ Բիէրի տիւչիւնմէքտէ իտի։

Ժ.

Սէվրագ՝ Գօնթուն խանէսինտէկ քիմսէնին նաղարը տիզգաթրընը ճէլպ իթմէքսիզին սըչարը չըգըպ, Թարիգի ղարը միւքին պիր բէրիչանիլ գիհն իլէ, Նէրէտէն կէչմիշնանէ քեամիլէն պի խապէր հէր քէսէ պագըպ վէ քիմսէյի կէօրմէյէրէք, վէ չըրրըսը եիւրիւյիւչ իլէ կէչէն ուէնենլերի թէ-ահհիւպտէ պըրադարագ իլէրիլէմէքտէ իտի։ Եըլարըմ կիպի՝ պիր լահզատէ քէնտինէ թէէսիր իթմիշ օլան սերէսմիլք հալէթի էսէրլէ՝ թէքէրլենիպ եուվարլանաբընը կիրտասը ըէպալէթնէ սէհշէթլի նէթիճէսինտէն պաչգա հիշ պիր չէյ տիւչինմէյիպ, քէնտի քէնտիյէ, ինսանլարընն էն պլչագը իսիկիմ. նամուս ու իթթիպարըմը բայիմալ իթտիմ. բիսյէթ վէ հիւրմէթ իթտիյիմ վէ սէվտի-յիմ պիր զաթը թէրզիլ ու թէգիլ իթտիմ, տէր իտի, վէ էօլմէկէ սուրէթը գաթկէեէտ գարար վերէրէք, էօյէ պիր թէտպիր տիւչինիբր իտի քի, հէմ քէնտիեաէն ինթիգամ այմասընը իսթէտիյի Գօնթուն չիւսպէհսինի մուէիպ օլ-մասընն, վէ հէմ տախի, վալիտէսի Մատամ Սէվրագ պիր ճիննէթ ալամէթինէ համլ իտէրէք քէնտի քէնտիսինի եօլտուրմիւշ սյպընը տիչիւնիւսլ տէ պիր զաթ տահա էլէմ ու քէտերբ տիւշմէսին։ Մուաֆիկրէն եինէ քէնտի քէն-ֆիկէ. «Էվվէթ, կիթմէքտէն պաչգա չարէ եօգ, Ցաա մէմալիքինէ հէմ հուտուտ օլան աշպիր, միթէմատ սուրէթտէ իսեան հալինտէ օլտուգլարընտան վէ ճէնուպ թարաֆընտաքի մէվզլէրի մուհաֆազա իտէն միւքիզէյէր հէր կիւն թօբ թիւֆէնք պօշալթմագտա պուլունտուգչարընտան, օ ճիհէթէ կիտէճէք օլուր իսէմ հէմ պիր իշ եարարըմ վէ հէմ տէ չանը սուրէթտէ էօլմէկէ ֆըրսաթեաստ օլուրում. անճագ տէն չանը սուրէթտէ պիր էօլիւմէ տէ լայըգ վէ միւթթահագդ տէյիլ իմ, վէ ֆագաթ Գօնթուն պունճա ըսրարը իւզերինէ նա՞սըլ պըրադըգ տա կիթմէլի. նէ՞ սէպէպ կէօսթէրմէլի՞ տէր իտի։ Ինչէմիշ օլտուղու գասլահաթ քէնտիսինէ ֆէվվէ նէ զայէ թէէսիր իթմիշ օլտուղունտան, վէ Գօնթ եիւգիւնէ պագար պագմայ, գալպինտէն կէչէնի աղնայա-ճագ զանն իթտիյինտէն, թէքրար կիտիպ իրն իսթէմէկէ զօրգուուսունտան տիթրէր իտի։ Շու սըրատա չէօյէ պիր իրն իսթէմէկէ գալգըշա, իչի աչը-ղա վուրմուշ օլմա՞ղ մը, վէ քէնտի իթտիյինտէն բէչիման օլարագ քէնտի ճէզասընը քէնտիսի թալին իթմէկէ հագգը վար իսէ տէ, Սարանընը ըրզ ու նամուսունու պիր տահա տիւզէլմէյէճէք բատտէտէ պօղմադա սէլա-հիյէթի վա՞ր մը տը տէյու միթալաա իտէր իտի։

Շու էնիչէլէր իլէ մալամալ, Սէվրագ՝ Նէրէտէ պուլունուղունտան խա-պէրի օլմայարագ եիւրիւմէքտէ, վէ Գուա տը Գուլօնեը հատատէսինտէն կէչ-մէքտէ իքէն, գարալը պիր արապա իչինտէ Գօնթուն եանընտա օթուրմուշ, Սարանընն կիւլտիւի կէօգիւնէ իչիմէքէք տօնտու գալտը։ Ժէնէրալ տախի Սէվրագը կէօրիւպ, էլիյէ տօսթանէ պիր իշարէթ իթտիքտէ, Սէվրագ չապ-գասընը աչտը, վէ ֆէրահ վէ պախթիյար զէվմ իլէ, Ֆիւթուրսուզ վէ զամ-սըզ զէվմէյի թաշըմագտա օլան արապանընն թէպպիւտ իթմէսինէ պագա տուրտաս։

Քէնտի քէնտիյէ Սէվրագ չէօյէ տէր իտի. «Տիմէք քի. չու իքի մախլու-գուն միւնասէպաթը պէր քէմալ տը. իքիսի եուն եանա օթուրմուշլար բա-հաթճա գօնուշյօրլար իտի. իշլէնիլէն գասլահաթ, էօմրլերինի ալի իւսթ իթմէմիշ. տիւնքի կիւն նէ՞ իտի իսէլէր, պու կիւն տէ էօյէլ տիրլէր. եարընն հէր չէյ տիզէլիր, տահա զիյատէ մութլու օլուրլար, վէ վիճանլար պիրաղ տահա բահաթլանըր։» Թահթա սանտալիէլերտէն պիրի իւզերինէ օթուրուպ տէրին տիւչինիւր իտի։

Եավաշ եավաշ արապալարընն արգասը քէսիլտի։ Պաթմագ իւզրէ օլան կիւնէշին չալգը գօրունուն ադամլարընա ուրուպ, զարիպ պիր գըզըլթը բէյ-տա վէ կէօյիւն եիւպիւ, կէչէն արապալարընն սամաուրտուղու տիւմանտան, մէնեվիչլի մոր պիր բէնկ քէսպ իթմիշ իտի։ Եաեա գալարրըմլար իւզերինէ-նա արա սրրա պիր գաչ քիչինին գօրգուտան ամտէթ իթտիյի կէօրիւնիւր իտի։ Բիէր՝ հէր չէյտէն պի խապէր, սաղա սօլա աթֆը նիկեահ իտէրէք տիչին-տիւքճէ տիչիւնիւր վէ եինէ քէնտի քէնտիյէ չէօյէ էէյլէր իտի. «Միւմքի՞ն մի տիր քի, չու գարը զէվմինին հուզուրընա հիւքմ իտէպիլճէք տէրբեճէտ պէօյլէ պիր գուվվէթ վէ գուարէթէ մալիքէ օլսուն տա, անա տիւնքի օթ-մասընա պէնդէր պիր սիմա կէօսթէրպիլսին։ Քէնտի չախսընա պու տերճէ հիւքմ իտէպիլմէսի բէք զարիպ վէ ճաչիպ չէյ տիր. պու գարընընն նէ՝ մէր-թէպէ գօրգուլճագ պիր գարը օլաուզունու պուունան թէսավվուր իթմէլիսի Շու սրրատա, Սարանընն գանարէնին իւզերինէ սէրիլմիշ, վէ իրէք եաստրգ-լարա տսյանմիշ օլտուղու հալտէ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլատըրը խաթրընա, վէ սըրմա սաչլարը վէ էնսէսինին թահրիք իտիճի չուգուրու, վէ աղլամա-սընտան տիթրէմէքտէ օլան օմուզ պաչլարը կէօզիւ էօնիւնէ կէլիր իտի։

(Յէվ-գ)

իլէ, պու մէսէլէնին վիճուտ պուլմասը իչին 5 սէնէլիք պիր գօմիսիօն Թէչքիլ օլունմասընը Թէքլիֆ իթմէքսէ պուլունմուշ տիր։

Մէլիքեան վէ Փափազեան էֆէնտիլէր՝ մէզքիւր սիւվալնամէտէն պահս իտէրէք, Վարչութիւնա հէվալէ օլունմասընը Թէքլիֆ իթմիչէր տիր։

Մէրեմէտգուլի էֆէնտի՝ Թէքլիֆը վագըմը իլգահ իտէրէք, մէսէլէնին իւզէրինէ էբէյի վագթ կէչտիկինէն զայրէթլէր տէ սէօնմիւշ օլուղընը վէ իչթէ պու զայրէթլէրի էէնիտէն Թահրիգ ու Թէչվիգ իթմէք իչիւն Թէքլիֆը մէզքիւրը արդ էրէտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

Մէճլիս՝ էքսէրիէթը արա իլէ, պու Թէքլիֆին՝ Զարչութիւնա հէվալէ օլունմասընը Թահրը գարարա ալմէջ ազը։

Պունը միւթէագրպէն, տիւնքի նիւսխէ միդամէ մուխթասարճադիքը իթտիկիմիզ Բաթրիգ Ամէն. Տ. Ներսէս Սրբազան հաղրէթլէրինէն Բաթրիգլիքտէն իսթիֆասը գրրաաթ օլունուպ, պունդն խիթամընտա Բաթրիգը միւչարէլէյէ հաղրէթլէրինէն խասթալրընա տիր աթրպանդն վէրտիկի բաբօրթօ օգունաճաղը սրբատա, Սուրէնեան էֆ. մէզքիւր բաբօրթօնդն Ֆրանսզճա ասլը օգունմասընը Թէքլիֆ իթմիշ խսէ տէ, Մէճլիս՝ էվվէլա էրմէնիճէսի վէ մուսխէրէն Ֆրանսզճասը օգունմասընա գմիրար վէրմիշտիր։

Բաբօրթօի մէզքիւրտէ պէյան օլունտրընա կէօրէ, Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրինէն չէքէր խասթալրը իլէ պէրապէր դարպ վէ կէօրիւս խասթալրը տախի պուլունտրընտան, բուհանիի միւչարէլէյէ՝ բէք զիյատ մուզտարրպ օլմադտա տրը։

Մեզքիւր բաբօրթօյը Տօդթէօր Մայէր, Միւհլիկ, Մօրթման, Գօլտէր, Արսլանեան Ստեփան բաշա, Ազասեան Մանուկ, Խօրասանճեան, Փէշտիմալճեան, Հիմնքարարէյէնտեան վէ Աճէմեան էֆէնտիլէր՝ իմզալամըշտր տրը։

Պատէհու Ատենապետ էֆէնտի Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրինտէն մէվզուտ տիկէր պիր քահաղրտ գրաաթ իտուպ, պունտա բուհանիի միւչարէլէյէ՝ քէնտի հագգընտա իպրազը ասարը Թէվֆճիւհաթ վէ թասթիրիճաթ պուլուրան զաթը հաղրէթ Տէրսիմէ՝ Սրբազան հաղրէթլէրի իլէ քէնտուլի Թէսէլլիկ ընթաքի ու հիմմէթ էյլէյէն Սատրազամ ֆէխամէթլու տէվլէթլու Սահիտ բաշա վէ էրմէնի գաթօլիք Բաթրիգի բիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի վէ Ռում Բաթրիգի 4 ինճի Եօվասիմ էֆէնտի հազրընթրլա զէվմաթը սահրէյէ արդը Թէչէքքիւր վէ մահմիտէթ իթմէքսէ պուլունմուշ տրը։

Բաթրիգ Տ. Ներսէս Սրբազան հաղրէթլէրինէն իսթիֆանամէսի՝ ոքիւ քինիւսխէմիզտէ պէյան իթտիկիմիզ վէճհլէ հոկտ. 15 թարիխիլէ միվէրրախ իտի։

Սուրէնեան էֆ. Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրինէն Պապը Ալիէ տէ իսթիֆանամէ իրսալ իտուպ իթմէտիկինի սիւվալ իթմիչ վէ Մէլիքեան էֆ. տախի պուսիւվալի Թէքբար էյլէմիշ տիր։

Պէօյլէճէ իշպու իսթիֆա մէսէլէսի՝ Մէճլիսէ մէվզուը պահս օլուպ, պարը Երուսալիմը տա մէսէլէյէ մէզքիւրէնէն Օրակարգա կէչիրիլմէսինի Թէքլիֆ իթտիքլէրի սրբատա, Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ.՝ Մայր Դիւանը էվվէլէճ Ազգ. Վարչութիւն ազատրընը կէօրիւպ, իյճապ իտէն մաղլումաթը Մէճլիսը ումումիյէ Թէպլիղ իթմէք իւզրէ անէրի կէչճէք իճթիմատ տավէթ իթմէսինի Թէքլիֆ իթմիչ տիր։

Արշակունի Գեր. Տ. Յովհաննէս վարդապետ՝ հէր Բաթրիգին իսթիֆասը էվվէլա Պապը Ալիէ իրսալ օլունրպ, պատէհու Միլլէթ մէճլիսինէ Թէպլիղ օլունմասը միւգթէզան նիզամ օլտուղընը պիլպէյան, Սուրէնեան էֆ.նին սիւվալինէ հագ վէրմիշ տիր։

Մերեմէտգուլի էֆ. մէսէլէնին նապիք պիր մէսէլէ օլտուղընը ղիքր իլէ, Վարչութիւնդն իֆատէսի իսթիմա իտիլմէսինի Թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Մէլիքեան էֆ.՝ իսթիֆանամէնին ճիհէթը գանունիսինի ղիքր իլէ, Ատենապետաց Դիւանա հէվալէ օլունմասընը Թէքլիֆ էյլէմիշ տիր։

Պու արա պագը Երուսալիմանլար՝ կիւրիւլթի չրգարմագ իսթէմիշլէր իսէ տէ, Ատենապետ էֆ. մուահիլէյիհիմի սուսարրմըշ տրը։

Սուրէնեան էֆ.՝ Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրինէն իսթիֆասը էսպապը մաճիպէլի օյմանրընդն պիլպէյան տէմիշ տիր քի, «Երուսալիմանլար՝ խասթալրդ վէ եօլճրընդ սէպէպիլէ իսթիֆա իթտիքլէրինտէ, պու իսթիֆա սատէ (պարզ) ատտ օլունուպ գապուլ օլունուր։ Մատամ քի Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրի տէ խասթալրդ սէպէպիլէ իսթիֆա իթմիշ տիր։ Նիչիւն պու իսթիֆա՝ էսպապը մուճիպէլի ատտ օլընարագ Ատենապետաց Դիւանա հէվալէ օլունուն։»

Լաբին Մայր Դիւան՝ Մէլիքեան էֆ.նին Թէքլիֆինի պիլգապալ, իսթէֆանամէյի Ատենապետաց Դիւանա հէվալէ իթմիշ տիր։

Զերազ էֆ. Ս. Էջմիածին կաթողիկոսղաղ մէսէլէսինէն է. հէմմիյէթինի վէ վագթը գրլէթինի պիլիթեան, պունա սէրիան չարէ տիւշինիլմէսինի Թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Փափազեան էֆ. պու Թէքլիֆէ իթիրազէն, մէսէլէի մէղքիւրէնէն մէսուլիյէթինի կաթողիկոսական Ճանճնաժողովն տէրէօճէ իթտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Զերազ էֆ. մէզքիւր գօմիսիօնդն պու մէմուրիյէթի հիչ պիր վէճհէյէ էյլի իյճա իթմէտիկինի, վէ Թինկրեան էֆ. տէ մէսէլէի մէզքիւրէնէն բէք նազիք օլտրընը պէյան իթմիշէր տիր։

Մերեմէմ-Գուլի էֆ. պու մէսէլէյէ էհէմմիյէթ վերիլմէսինի, վէ գօմիսիօնը մէզքիւրտէն բաբօրթօ թալէպ իթմէքլէ պէրապէր մէսէլէնին Օրակարգա կէչիրիլմէսինի Թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Մէլիքեան էֆ.՝ կաթողիկոսական Ճանճնաժողովտան պու մէսէլէնին հիսապը ալընմագսըզդն, Մէճլիսէ՝ կաթողիկոս մէսէլէսինէ Թէչէպպիւս իսէմէյէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

ՖէլէքեանՍիմէոն էֆ.՝ հէր գօմիսիօնդն էօմրիւ անդն միւղքէրէ իթտիկի մէսէլէնին էօմրիւ իլէ պէրապէր խիթամ պուլուր օլտուղունը պէյան իյմիշ տիր։

Պունճա իթիրազաթ իւզէրինէ գօմիսիօնը մէզքիւր ազասընտան Իրմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազան՝ քէչամէ ազազ իտուպ, մէսէլէնին հիքեայէսինի արդ իթմիշ՝ վէ թագտիմ օլունան լայիհալարընը բէտտ օլունտուղընը ղիքր իլէ, հէմ 1866 սէնէսինտէ վէ հէմ պու տէֆա եաղընդ պուրատան Ս. էջմիածինէ կիտէն Պատուիրակլարընը ըէյ վէրտիքլէրինտէն պազդա պիր մալիմատ օյմասընդն իֆատէ էյլէմիշ տիր։

Մէճլիս՝ իշպու կաթողիկոս մէսէլէսինին Օրակարգտա 3ինճի մէսէլէ իտիլմէսինէ վէ կաթողիկոսական Ճանճնաժողովտան բաբօրթօ իսթէնիլմէսինէ գարար վէրմիշ տիր։

Պու էսնատէ Մէճլիս 10 տագիգա թաթիլ իթմիշ տիր։

Իշպու թաթիլ խիթամընտա Ատենապետ էֆ. պագը Երուսալիմանլարդն Թէքլիֆի մուճիպինէ, Մէճլիսին տաղրմասը վագթը կէրմիշ օլուպ, վագթը մուայէնտէն զիյատ իճրան միւզաքէրէ իտիլմէզ օլտրընը պիլպէյան, կէլէճէք իճթիմատ վագթը մուայէնինտէ տէրհալ աչմագ գարարընյա Մէճլիսի գարամըշ տրը։

ՄՈՒՀԱՔԷՄ

Ճանֆէսանի Միհրան վագասարճանտ տօլայը Իսկիւտար միւտտաիի ումումիսի սապզդ Համտի պէյին կէչէնդարար էրթէսի կիւնիւ վուգու պուլան մուհաքէմէսինին տիւնքի նիւսխէ միզանէն տէվամը տրը։

Համտի պէյ չէօյլէճէ տէվամ իթմիշ տիր։

Միհրանա պուսյուրուն տէյէրէք պիր սանտալիա կէօսթէրտիմ։ Ֆագաթ Միհրան նիհայէթ տէրէճէտտէ սէրբսօշ օլտուղընտան, օթուրմայրպ պիր բէնչէրէյէ տայանարագ այագտա տուրտու, պէնի թանըյրպ թանըմարդընը վէ պու կիւն պուրայա նէ՞ իչիւն կէլտիկինի քէնտիսինէ սիւվալ իթտիմ, «պէնն թանըմամ պէն կէլմէտիմ» տիմէքտէն պաշգա պիր չէյ սէօյլէմէտի։ Օլ վագթ Ահմէտ աղայա պէն պու ատամտան տավաճըյըմ, ալընն պունու կէօթիւրին, թէտագիգաթ իճրա իտին տէտիմ։ Ահմէտ օն պաշը տա հայտէ կիտէլիմ տիմէքլէ։ Միհրան՝ պէն եալընդզ կիթմէմ, Համտի պէյի տէ պիրլիքտէ կէթիրիր իսէնիզ կիտէրիմ տէյէրէք, վէ էլինի ճամա վուրարագ ճամը գըրտը։ ագիպինտէ սօգագտա պիր կիւրիւլթիւ օլտուղու իշիտիլտի։

Ըէիս.— Սիզ Միհրանը կէօթիւրմէք իչիւն Ահմէտ օնպաշը։ յա խապէր կէօնտէրտինիզ՞ մի։

Համտի պէյ.— Հաշա՛, եալընդզ բէնչէրէտէն քի՞մ տիր պու ատամ, կէթիրին պիր կէօրէյիմ՝ տէսիմ։

Ըէիս.— Միհրանը օտատա՞ մը ալէյտիւնիզ։

Համտի պէյ.— Գաթա՛ն, հաթա Միհրան օտատա իքի տագիգատան զիյատ պիլէ տուրմատը։

Ըէիս՝ Համտի պէյին պիրատէրի ձէվալ պէյէ խիթապէն.— ձէվալ պէյ, սիզին պու տավայա գարշը միւտտաիանընդ նէ՞ տիր։

Ձէվալ պէյ՝ պիրատէրի Համտի պէյին իֆատէսի տաիրէսինտէ ճէվապտա պուլունտը։

Ըէիս.— Ահմէտ օնպաշը՝, սէնին միւտտաիան նէ՞ տիր։

Ահմէտ օնպաշը.— Մէրգաթը ապա տէօյմէտիկինի վէ արապատան ինէր իքէն քէնտիսինին կէօղիւնէ վուրտըղընը, վէ ձէմալ պէյ պէն պու ատամտան շիւպհէլէնիյօրըմ տիմէսի, վէ Միհրանդն տա 2—3 քէրրէ արապա իլէ գարագօլընն էօնիւնտէն կէչմէսինտէն, վէ պայընը չրգարրպ պագմասընտան քէնտիսի տէ շիւպհէլէնմէսի իւզէրինէ Միհրանը թամագիպ իտէրէք թուիթտրընը սէօյլէտի։

Ըէիս.— Ահմէտ աղա՛, սէնՄիհրանը Համտի պէյին էմրի՞ իլէ մի խանէսինէ կէօթիւրտիւն։

Ահմէտ օնպաշը.— Խա՛յր, եագուպ էֆէնտի՝ Համտի պէյ Միհրանը իսթէյօր, պիր քէրրէ կէօթիւրէլիմ տէտի։

Ըէիս.— Եագուպ էֆ. քի՞մ տիր։

Ահմէտ օնպաշը.— Բօլիս տիր։

Ըէիս.—Սէն Միհրանը քէնտի քէնտինէ՞ մի թուիտուն, եօգսա բօլիս էֆէնտի սանա թո՛ւթմը տէտի։

Ահմէտ օն պաշը.—Պէն քէնտիմ թուիթտում. ֆագաթ բօլիս էֆէնտինին տէ խապէրի վար իտի։

Ըէիս.—Սէնին տատմ թուիթմագ վազիֆէ՞ն մի տիր։

Ահմէտ օն պաշը.—Պիզ էօթէտէն պէրու չիւգհէլի օլանլարը տերտեսթ իտէրիզ. բօլիս՝ ժուրնալընը եաբար կէօնտէրիր։

Ըէիս.—Սի՞զ մի տէրտեսթ իտէրսինիզ, եօգսա բօլիսէ՞ մի։

Ահմէտ օնպաշը.—Բօլիսէրտէրտէսթ իտէր ամմա, էվվէլճէ ձէմալ պէյ պունուն չիւպհէլի օլտրընը սեօյլեմէկի կիպի, պէն տէ Միհրանդն պիր իբի քէրրէ կէլիպ կէչտիկինտէն չիւպհէլէնմիշ իտիմ, օ վագրթ եագուպ էֆէնտի տէ գարագօլտա տէյիլ իտի, օնդն իչիւն թուիթտում։

Ըէիս.— Սիկին գարագօլտա սէնտէն պազդա զապիթ ե՞օգ մը տրը։

Ահմէտ օն պաշը.—Խայրը, զապիթ պէ՛նիմ, պէնտէն պէօյիւք զապիթ եօգ տրը։

Ըէիս.—Ասնրա սէն Միհրանը Համտի պէյին էվվէնէ քի՞մին իլէ կէօթիւրտիւն։

Ահմէտ օնպաշը.— Միհրանը եագուպ էֆէնտի իլէ պէրապէր կէօթիւրտիւմ։ Միհրան նիհայէթ տէրէճէտտէ սէրբսօշ իտի։ Իհալի վէ պախուսուս Միհրանդն էնիշթէսի վէ սաիրէ վէ գահվէճի Գրիգոր՝ Միհրանդն պիրիմ էլիմիզտէն ալմադ իչիւն էբրագփտա կիւրիւլթիւ վէ շամաթտ իտէրէք իւզէրիմիզէ կէլմէքտէ իտիլէր։

Ըէիս.— Համտի պէյին խանէսինտէ Միհրանը հիչ քիմսէ տէ՞օյմէտի մի։

Ահմէտ օնպաշը.— Խայրը, նէ իչիւն տէօյսիւնլէր, սօգագտա պիր սիւրիւ խալգ վար իտի։ Համտի պէյին օտասընտա պէն վէ եագուպ էֆէնտի վէ ճէմալ պէյ վար իտիք։ Համտի պէյ Միհրանա նազիքեանէ էէր կէօսթէրտի, Միհրան օթուրմադը։ չունքի բէք չօգ սէրբսօշ իտի, վէ նէ սէօյլէտիկինի պիլմէյօր իտի։ Համտի պէյ՝ պէնի թանը՞ր մը՞ընը, վէ պու կիւն նէ՞ իչիւն կէլտին տէտի։ պէն պիլմէմ վէ պէն կէլմէտիմ տիմէքտէն պաշգա պիր շէյ սէօյլէմէտի։ Նիհայէթ Համտի պէյ պիրդ՝ պունը կէօթիւրին պէն պունտան տավաճըյըմ տէտի, Միհրան տա եալընընդ կիթմէմ Համտի պէյ պէրապէր օլմալը տիյէրէք։ տայանրպ տուրտուղու ընչէրէնին ճամընը գրրաը։ վէ պու արալրդ սօգագտա պիր կիւրիւլթիւ օլտը։ Պիզ Միհրանը տըշարրյա չրգարտրդրմրզտա խանէ գաբուսընդն էնիւնտէ եուսրուդ իլէ կէօղիւմէ պիր տահա վուրտը, սօնրա տրշարրտաքի խալգ վէ գահվէճի Գրիգոր՝ իւզէրիմիզէ հիւսում իթտիլէր։ Ըէիս պէյ էֆէնտի՝, պէն պու Գրիգորան տավաճըյըմ՝, Գրիգոր ճէլպ օլընմամրշ։

Ըէիս.— Իյճապընա պագըլը։ Միհրանդն գաբուտան չրգար իքէն սէնին կէօղիւնէ վուրտրընը քի՞մ կէօրտիւ։

Ահմէտ օնպաշը.— Դանտարմա նէֆէրի Հասան իլէ բօլիս եագուպ էֆ. կէօրտիւ, վէ Միհրանդն արապատան ինէրքէն կէօղիւմէ վուրտրընընտա արապաճը կէօրտիւ։ պէն վէ բօլիս եագուպ էֆ. վէ նէֆէր Հասան՝ Միհրանը օրթամըզա ալըպ, խալգդն հիւճումինտէն մուհաֆազա իթմէքտէ իտիք։ Սօնրա պէն գալապալըգտան խէվֆ իլէ մերքէզէ գօշուպ խապէր վերտիմ։ մերքէզտէն բօլիս վէ ժանտարմալար կէլիպ Միհրանը գարագօլա կէօթիւրտիք։ Միհրան գարագօլտա 5—10 տագիգա տուրտուգտան սօնրա մերքէզէ կէօթիւրիւլտի։ Պունտան պաշգա պիր շէյ օլմատը։

Ըէիս՝ Իզզէթ էֆէնտիյէ խիթապէն.—Իզզէթ էֆ. պու պապտէ սէնին միւտտաիան նէ՞ տիր։

Իզզէթ էֆ.— Ազօսթօսը 16 նէնը բէնչէչնպիհ կէճէսի սաաթ 2 պուչուգ 3 բատտէլէրինտէ պիրիսի՝ պանա գարագօլը պատըլար։ վէ էօնիւնտէ պիր չօգ գալապալըգ վար։ աման Իզզէթ էֆ. եէթիչինիզ տէտի։ Պէն տէ հէման գարագօլա կիթտիմ։ Օրատա Ահմէտ օնպաշը՝ Իզզէթ էֆ. սէնի Համտի պէյ չաղրրըեօր տէտի։ Պու արալըգ Միհրան տա պէնի տէօյտիւլը աէյի սէօյլէնմէքտէ իտի։ Գարագօլը պատըրշ օլան գահվէճի Գրիգոր վէ Միհրանդն գարնտաշլարը վէ էնիշթէսի իլէ պէրապէր Միհրանը մերքէզէ կէօնտերմէլէրինի թէնպիհ իտէրէք։ Համտի պէյին խանէսինէ կիթտիմ։ Գօմշուլարտան պիր գաչ միւթէպէր զաթ վար իտի։ Համտի պէյ պանա վէ օնլարա վուգուաթը նագլ իտէրէք, պանա՝ պէն Միհրանտան տավաճըրմ սիզ թէտագիգաթ իճրա ի՞տինիզ տէտի։ Պէն տէ դալգրպ մերքէզէ կէլտիմ վէ իճրան թէտագիգաթ պաշտատմ։

Ըէիս.— Սիզ Միհրանը տէօյտինի՞ մի։

Իզզէթ էֆ.—Խա՛յր։

Ըէիս.—Դարագօլտա տէօյտիւկիւնիզդիւ տավա իտիյօրլար։

Իզզէթ էֆ.—Դարագօլտա Միհրանդն պիրատէրի վէ էնիշթէսի վէ գահվէճի Գրիգոր վար իտի։ Միհրանդն վէ պունլարդն իֆատէլէրինի ալրպ կէօնտէրտիք։

Ըէիս.—Միհրան, սէն Համտի պէյին խանէսինէ նի՞չին կիթտին, վէ Համտի պէյ սէնի տէօյտի՞։

Միհրան.—Էվվէթ էֆէնտիմ, Համտի պէյ պէնի տէօյտիւ, հաթթա սօնրատան իֆատէմ ալընը իքէն, Համտի պէյ տավասընտան վազ կէչմիշ տիյէրէք խապէր վերտիլէր։ անդն իւզէրինէ պէնիմ տէ իֆատէմի ալմատըլար։

Ըէիս՝ միւտտաիի ումումիյէ խիթապէն.—Իտտանընդզ նէ՞ իլէ խապթի իտէճէքսինիզ։

Միւտտաիի ումումի.—Էվրագը թահգիգիյէտէ էսամիսի միւնտէրիճ օլան շահիտլէրին ճէլպի իլէ մահքէմէճէ իսթիմանը թալեպ իտէրիմ։

Իզզէթ էֆ.—(Ամյաղա գալդագ)։—Ըէիս պէյ էֆէնտի, շահիտլէրին՝ տավայը տինլէմէքսին իֆթիֆ շահատէթ իթմէլէրի լազըմ տրը։ Հալ պու քի հագդը ճահիզանէմիզէ շահատէթ իտէն Լեւոն՝ սամիուն սրֆաթընտա պուրատա պուլունմագտա տրը։

Ըէիս.—Լեւո՞ն քիմ տիր։ պուրայա պու կիւն շահիտ տավէթ իտիլմէմիշ տիր։ (Խատէմէ Մէհմէտ աղայա խիթապէն) Մէհմէտ աղա, պու Լեւոն քի՞մ իմիշ պուլունը։ (Խատէմէ Մէհմէտ աղա արամագտա իքէն)

Իզզէթ էֆ. սամիուն արասընտա պիրիսինի կէօսթէրէրէք.— Լեւոն իչթէ պու տրը։

Ըէիս.—Պու ատամը տիշարը չրգարրը։

Խատէմէ Թարաֆընտան Լեւոն տիշարը չրգարրլար։

Ըէիս. մանունլարա խիթապէն «միւղաքէրէ իտէլիմ» տիմէսի իւզէրինէ, Թարաֆէյն վէ սամիուն տրշարրյա չրգտրլար։ 10 տահհա սօնրա Թարաֆէյն ճէլպ օլունը։

Ըէիս.— Մուհաքէմէ Թըշրինը սանինին 1ինճի (կէլէճէք) բէնճշէնպիհ կիւնիւնէ Թասլիգ իտիլտի։ Օ կիւն շահիտլէր ճէլպ ու խիթիմա օլունճաճագ տրը։ (Միհրանա խիթապէն) Սէն տէ օ կիւնէ գատար միւտտաիանը հաղրրլա։

Միհրանդն վէքիլի Ամտիս Գօլլեան էֆ.— Ըէիս էֆ. հաղրէթլէրի, զապթ քատիպի էֆէնտիմ վերին տէ, պիղէ լիւզումի օլան էվրագդն սուրէթլէրինի պալարմ։

Ըէիս.— Ըէ.ը էյի, զապթ քատիպի էֆ. իյճապընա պագար պուլուրտրլար։» վէ մուհաքէմէ սաաթ 10ա 10 տագիգա գալարագ խիթամ պուլտու։

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Պապը Սէրասքերի հարպիէ տաիրէսի շիւպէի մախսուսէ միւտրի ֆէրիգ Իսմէթ բաշա հաղրէթլէրի՝ պու քէրրէ Շգօտրա գօմանտանլըղընա Թային պույրուլմըշ տրը։

—

Զին իմբէրաթօրընդն վալիտէսի՝ պիւթիւն միւճէվհէրաթընը Ֆըրանսա իլէ իճրա օլընան մուհարբէպէ ուղրունտա տարֆ օլընմագ իւզրէ թէրբ իթմիշ տիր։

—

Քէօբրիտէ վաբօրլարա բաքիպ օլընանճաղը սբրատա, պիր թագըմ միւչթերիլէրինսաթ վէ ագագչէ վէ սայիր պու կիպի շէյլէրին եանքէսէճիլէր Թարաֆընտան աչըրըլմագտա օլաղը ճիհէթլէ, վաբօրլար իտարէսինտէն ըէսմէն զապրթայա Թէզքէրէ եաղըրագ, քէօբրիւ իւզէրինէ զապրթա մէմուրը Թային իտիլմէսի Թալեպ օլընմըշտը։

ՏՕԳԹԷՕՐ ԽՆԴԻՐ ԽՆԴԻՐԵԱՆ

Տօգթէօր Խնդիրեան էֆէնտի՝ Բարիզտէ 7 ոէնէ Թահսիլը իլմը Թէպապէթ իտուպ, տէօրթ սէնէ տէ բրաթիգ իթտիքտէն սօնրա Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէրէք, Պէյօղլունտա Զագմագ սօգաղընտա Գալեհօնը գուլլըղընդն Թա գարշրսընտա 1նօմէրօլը խանէնտէ իգամէթ իթմէքտէ տիր։

Ուրմանէլէ օ չրգ-ը գրը գրա սաաթ 6 տան 8 է գատար մահալը մէզքիւրտէ պուլունուպ, քէնտիյէ միւրաճաաթ իտէն հէր նէվի խասթալրը Թէտավի իթմէյէ միհէյլա օլտրը կիպի, ճերահլըգ վէ լավութալրգտա տախլմէհարէթը քեամիլէսի պուլընտրը իլան օլունուր։

7—1

ԻԼԱՆ

1884 սէնէսինին խիթամընտան էվվէլ Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Պօղազ իչինտէ եէնի—Մահալլէյէ գատար խանէլէրին տէրունինէ վէ Թազէիգ սուրէթիլէ հէր գաբլարա սու իթա օլունապիլէճէկի՝ Տէրսաատէթ Սու Գումբանեասը Թարաֆընտան իլան օլունուր։

Պու պապտէ իսթիհսալը մայիսմաթ իթմէք վէ ապօնէ եաղրլմագ իսթէյէն վէ իֆատաթը օլան զէվմաթն Պէյօղլունտա Թէրբ—պաշընտա 45 նումէրօլը վէ Գալաթատա Վօյվոտա սօգաղընտա 14 նումէրօլը շիւպէլէրէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլիր։

Հէր պիր ապօնէյին ապօնէլիկի պիր սէնէ միւտտէթ իչիւն օլաճագ վէ պէտէլի իւչ այտան իւչ այա Թէէտիյէ օլունճաճագ տրը։

Ամթիսէ միւնտէրիճ ուսուլտէն հանկրը Թէնպիպ օլունընրտա՝ անա Թէվֆիզէն ապօնէ օլունապիլիր։

1.— «Ժօյ» էնդ ռոթրնրը մոսալոթէք սու ալմագ իսթէյէնին խանէսինէ պիր հավուզ վէ եախօտ պիր սարնրճ ինչա իտիլիր վէ ապօնէնին Թալէպ իթտիկի մըգտար սուրը 24 սաաթ զարֆընտա Թէմամէն իթմէք իւզրէ պիր տէ պիր մուպուգ վազ օլունը։ պու հալտէ եէվմի 165 գըյէ սու՞չիչիւ իւչ այտան իւչ այա ալընճաճագ էն տուն ֆիյաթ ալընը ագչէ օլարագ 62½ ղրուշ տրը։

2.— «Գոնրեօր» էնդ ռոան ռոսուլէ։— Ֆիւչիւ ապօնէլիքլէր իչիւն պու ուսուլ իւզրէ իթա օլունան սուրը մըգտարը իչպու ալէթլէ հիսապ օլունուր, վէ պէտէլի՝ պէհէր մէթրօ միքեապ եանի պին գըյէի ճէտտիտի ալընը ագչէ 4 ղրշ. իթիպարրյա Թէէտիյէ օլունը։ իչպու 4 ղրշ. ֆիյաթ էն եիւքսէք ֆիյաթ տրը վէ տահա էհէմմիյէթլի ապօնէլիքլէր իչիւն ալէթ Թէտրիճ պէօյիւք Թէնզիլաթ իճրա օլունընը։

Պու ուսուլ իւզրէ իթա օլունան եէվմի 165 գըյէ սուրը պէտէլի՝ իւչ այտան իւչ այա Թէէտիյէ օլունմագ իւզրէ, ալթուն ագչէ օլարագ ագալի 62½ ղրուշ տրը։

3.— «Ամթիսրընդ մոսալոթ» ուսուլի իւզրէ սու իթասը պագը ահվալը մախսուսէյէ միւնհասրը տրը։ պու վէճհէյէ վերիլէն սույնն մըգտարը հիսապ օլունմայրպ թախմին օլունընը, վէ պէտէլի խանէ խալգընդն քէօրէթիկ կէօրէ իսթիրիկ։

Մնկաղդը ռոմանիյէ

Սօգագտաքի անա սու եօլունտան խանէլէրէ թէմտիտ իտիլէճէք խուսուսի պօրու իլէ սու գաաթընդն վաղը վէ խանէ տէրունինտէ իճրա օլունճաճագ ամէլիյաթընդն մէսարիֆի ապօնէլէրէ այնտ տիր։ ֆագաթ գումբանեա՝ պէրաի թէսհիլաթ, ապօնէլէրին թայէպի իւզէրինէ խուսուսի պօրուլը վէ սու սաաթընը քէնտիլէրինէ իճարէ վերիր վէ եախօտ խանէլէրի տէրունինտէ իճապ իտէն ամէլիյաթը իճրա իթտիքտէն սօնրա, մէսարիֆաթը վագըաընը սէնէ պէ սէնէ վէ ճէսթէ ճէսթէ թէէտիյէ իթմէլէրինէ բաղը օլուր։

Պիր ապօնէ քէնտի խանէսի տէրունինտէ ասլընտան պուլունան թէէսսաթա զաթէն միւթէսարրֆի օլտուղը կիպի, պունլարը պազդաճա խիթիմալէ հուրբ ու սէրպէսթ տիր։

Սուրբն սուրէթը իշթիրասընա տաիր գումբանեա թարաֆընտան նէչր օլունան չարթանմէնին թիւրքճէ վէ Ֆրանսզճա վէ Ռումճա վէ Երմէնիճէ սուրէթլէրի՝ գումբանեա չիւպէլէրինտէ վէ ումումի տէվիրը պէլէտիյէտ պուլունմագտա տրը։

Ապօնէ եազրլմագ իսթէյէն զէվմաթն՝ սէր միւթէթիլ Մ. Բէրէ վէ եախօտ թէրէ պաշընտա 4 նումէրօլու գումբանեանդն նէզարէթի նամընա խիթապէն պիր մուխտապէրէ վազագասը (ֆաուն բօրթ) կէօնտէրմէլէրի լազըմ կէլիր։

ՏԱԽԻԼԻՕՒ

Վիէննա սէֆիրի Սատուլլահ բաշա հազրէթլէրի՝ շրմէնարքէրէրին պիրլէշմէսի մէսէլէսի հաղորդնատ ալաֆ. հոկտեմ. 31ինճի կիւնիւ Ավսթրիա խարիճիէ նազրը գանի Գանօ.քի իլէ պիր ուզուն միւլագաթատ պուլունմուշ տրը։

Ավսթրիա մէնպաքնատան ալընան խապերլերէ նազարէն, սէֆիրը միւշարէլէրէ Ավսթրիա տեվլէթինէ Օսմանը թէքլիֆաթը ճէտիտէսինի թէպլիղ էլէմիշ տիր։

Բումէլի շրմէնարքէրլերինին թահմար հաճզէ ալընմասընա ատիր մէճլիսը խասաբ վիլայէթանին վէտտիկի գարար՝ բէսմէն Ավսթրիա տեվլէթինէ թէպլիղ օլընամըշ իսէ տէ, գանի Գանօ.քի՝ օլ պապատէ կապէթալարատա նէյր օլընան հավատիաթ հագգընատ սէֆիրը միւշարէլէրէ նազարը տիգգաթը ճէլպ իլէ, պէօլէ պիր թէտպիրին բէք չէտիտ տիւշէճէկինի վէ պու հալին իհթիմալ քի, մէսէլէյի սերիան հալը ութէսվիրէ իտէճէք եէրատ, սիւրինճէմէյէ տիւշիւրճէճէյինի տերմիյան էլէմիշ տիր։

—Իշիտիտիկինէ կէօրէ, Ավսթրիա սէֆարէթի՝ շրմէնարքէրլերին պիրլէշտիրիլմէսի իշին Վիէննատա 4 հիւքիւմէթ մուրախասալարընատան միւրէքքէպ գանֆէրանատա թիւրքիանին տէրէօհտէ իթտիլի թէահհիւտաթը հագդրնատ պու քէրրէ Պապը Ալիէ էֆէնի պիր նօթա վէրմիշ տիր։

Իշպու նօթատա, քէնտի խաթլարընը գրմէն ինչա իթմիշ օլան Պայգան հիւքիւմէթը սարրէսինին՝ Օսմանը խաթլարը վագթը իլէ իգմալ օլընմայաճագ օլուր իսէ, իլերիատ պիր թագրմ իտատալար տերմէյանընա հագլարը օլաճաղը, վէ Պապը Ալիին կէօսթէրէճէկի թէէխիր երիւղինէն քէնտի եէնի խաթլարընը սուրէթը ժաթլուպէտ իշլէթմէյէճէքլերի էօգրիւնի պէյան էյլէյէպիլէճէքլերի տերմէյան գըլընմրշ տրը։

Տիկէր թարաֆտան իշիտիլտիկինէ կէօրէ, Պապը Ալի՝ Բումէլի շրմէնարքէրլերինէ թահթը հաճզէ ալընմասը գարարընատան փէրաթի կէլմիշ օլմաղա, պու խուսուս՝ Պարօն Հիրշ իլէ հիւքիւմէթը Սէնիկէ պէյնինէ պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէլտիկինէ պիր էմարէ ատտա օլընը յօր։

—Իտարէի Մախսուսէ միւտիրի Զիյա պէյ էֆ. հազրէթլերի՝ 1275 թ նէլթաթօլըգ պիր ինկիլիզ թաճար վարօրընը 9000 ինկիլիզ լիրասընա միւպայաա իտէրէք, Օսմանկը Պանգը Օսմանիէ թէէտիէ իթտիրմիշ, վէ էէվմիէ իտատրէի մէզգիւրէ հասըլաթընատան 40 լիրան Օսմանինին Պանգը Օսմանիէ թէէտիէ իտիրմէսի սուրէթիյէ մէզգիւր 9000 լիրանը թէէտիէսինի թահթը գարարա ալմըշ տրը։

—Լօնտրա սէֆարէթինէ թաեին օլունճաղը կէչէնատ բիմայէթ օլուման Ալէմանիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Բատօվիցին չիմտիրիք մէմուրիյէթը հագրէբանատ գալաճաղը՝ Օսմանը տէվարիրը բէսմիյէսինատ բիվայէթ օլունը յօր։

—Ախիրէն չէհրիմիզէ վիրուտ ինէն թէլէկրաֆ իսպէրլերինէ կէօրէ, չրգան ճումա էրթէսի կիւնիւ Թիֆլիս ճիվարընա քիւլիյէթի գար եաղրպ, Զէրգասքի դարիյէսի հէման քեամիէն գարալիճանատա գալարընատան, Թիֆլիս միւտիրի ժէնէրալ Գասագօֆ՝ մէվճուտ դարիյէտէն գարալը գալտրրմաղ վէ քէօյլիլերէ մուավէնէթը լապմէտ պուլունմաղ իւզրէ 400 ատամ կէօնատրմիշտիր։

—Զաթը հազրէթը Բատիշահի թարաֆընատան Ալէմանիա իմպէրաթօրը հազրէթլերինէ պիր թէլէկրաֆնամէի Հիւմայուն քէչիտէ պուլրուլարագ, իմբէրաթօր միւշարէլէյինին աթատան տիւշմէսինատէն տօլայը տա ըզհարը մէմնունիյէթ պուլրուլմուշ տրը։

—Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ Մասգուլա հայվանաթ պաղչէի իմբէրաթօրէսի թարաֆընատան պամը Շահանէլէրինէ իհտա ըզլընան միւթէնէվվի վէ նէվատիր գուշլարա մուգապիլ պու քէրրէ մէզգիւր պաղչէ իշին Եըլտրզ օբրայը պաղչէսի հայվանաթընատան 62 գափէս գուշ, 5 գօյուն, 5 քէչի վէ 2 դաղել իհտա պուլրմուշ օլարգլարընատան, հայվանաթը մէզգիւր՝ էվվէլի կիւն Բուսխա գումբանիասընը Զարնամ վաքրընա թահմիլ գըլընմըշտրը։

—Մէդրիսէյին պէյանընա կէօրէ, Սու գումբանեասընին միւհէնտիսի օլուպ Զաթալճա ճիվարընին թօրօկրաֆիա խարիթասընը ալմաղա մաշնունէն պունատան ագատմ 3 տէֆա թահթը թէվդիֆէ ալընմըշ օլան Մ. Հիւլլէր էվվէլքի սապահ Զէքմէճէ մէմուրինը ասքէրիյէսի թարաֆընատան Պուրկազատա երնէ տէրտէսթ օլընը, թահթ էլ հրգզ Ցէրսատէթինէ թէպլիղ տիր։

Կազէթաի մէզգիւրը գավիճէ, մամմիլէյէ Մ. Հիւլլէր Ավսթրիա օրտուսը զապրթանը սապրգասընատան իմիշ։

Վիէննատաքի Գոչէսթոռատա բուէնէ կազէթասընը պէյանընա կէօրէ, եարընի բազար կիւնիւ Վիէննա Մէհթարատան վանգրընը էէնի Աբրահայրը Պազիլէթլու Հայր Վարդան Վ. Բասակարեան՝ Եպիսկոպոս թագտիս օլունարագ, իշպու այնը բուհանիյէ բաբա հազրէթլերինին Վիէննա էլչիսի Մոնսէնեէօր վանուէլլի իճրատ բիյասէթ իտէճէք, վէ Մոնսէնեէօր Անկերէր իլէ Մոնսէնեէօր Դրուշա նամ բիսգօբսլար զիրնէթը մէզգիւրէտէ Մոնսէնեէօր Վանուէլլինին մայէթինատ հազրը պուլունճաղլար տրը։

Խմբագիր Տէր,

Ցառաջիկայ կիւրակէ օր, Հոկտեմբեր 28, Գուդիսունճրկի գարաքիշ Գեր. Տ. Գարեգին Ե. վարդապետ Սրուանձտեանց Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ՝ ի մատրան Ս. Փրկչի՝ վասն հոգւոց նընջեցելոց Ստամբօլուական Դերդաստանի։

Ուստի ցայս՝ ի գիտութիւն հաւատացեալ ժողովրդեան, ներկայս հրատարակեցինք խնդրելով,

Մնամք յարգանօք
ի Դիմաց Հոգաբ. Ազգ. Հիւանդ.
Ատենադպիր Ատենապետ
Տէր. Կ.-Դ.-Ղէրբան Մէր. Յ.-Գէրեան
Կ. Պոլիս 25 Հոկտ. 84

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ռուսական խորհրդոյ
Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Կը յանձնարարուի Մայրաքաղաքիս Ազգային վարժարանաց Պատուարժան Հոգաբարձութեանց և Տեսչաց որ եթէ Հայերէն և Եւրոպական լեզուաց Դասագրութեան դասատուի պէտք ունին, հաճին դիմել Ռուսական խորհրդոյ՝ որ ունի մի քանի աշակերտ ատատուելու ճիւսն համար, հմուտ նաև վիմագրութեան արուեստին։

Ա Զ Դ

Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի համար մի յիմարապահ և մի յիմարապահուհի պէտք լինելով, փափաքողք պարտին դիմել՝ ի գրասենեակն Հոգաբարձութեան ի Մեծ Նոր խան թիւ 49։

Ուրեմն՝ չէ ըսել թէ՝ սոյն պաշտօններն ընդունողք գոհացուցիչ ամսական պիտի ստանան։

24 Հոկտ. 1884
Կ. Պոլիս

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աթէնս Հոլս

Բարիզ 8 Նոյ.

Տիւն կիսէն եարընընան պէրու Բարիզատ 27 քիչի գէլերայա թուրթուլուպ, Դսի վէճաթ իթմիշտիր։

Նանթ 7 Նոյ.

Պու կիւն գէլերատան 3 քիչի էօլմիշ տիր։

Նիս—Եօրգ 7 Նոյ.

Մ. Գլիվէնտին ճիւհՀուրիյէթ բրիատէթինէ ինթիսապը՝ քէսպը թէհագգուդ իտիլար։

ՍԱՐՐԱՖԻԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՓՕՐՍԱՍԸ
Լօնտրա 7 Նոյեմ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	100-9/16
Օսմ. էսհամը աշրլը	8-1/8
» » գաբանը	8-
Իսթիգրազ 65	10-3/4
» 69	9-3/4
» 71	67-1/2
» 72	19-1/2
» 73	8-7/8
Օսմանը Պանգասը	12-3/4
Բուսխա իսթիգրազը	94-5/8
Մըսրը տուզ. մաթահ է	697-1/2
» իսթիգրազը	35-1/2
Տորիա Մանիէ (Մըսրը)	61-3/4
Իսպէնիտ իսթիգրազը	39-3/8
Ամարիսթ. էսհամը 1877	102-3/8
Գամպիս Բարիզ 5 այ վատէ	25-47

Բարիզ 7 Նոյեմ.

Ֆրանս էսհ. 3 % Փր.	78-27 1/2
» » 5 1/2 %	107-62 1/2
Օսմ. էսհամը աշրլաը	8-15
» » գաբանը	8-15
Իսթիգրազ 65 Փր.	16-
» 69	43-
» 73	44-
Բումէլի շրմէնարքէրի	44-50
Օսմանլը Ռէժիսի էսհամը	321-25
Օսմ. Պանգասը	374-37 1/2
Գրէքի Լիմնէ	321-25
Գրէքի Փօնսիէ	1285-
Լիսն ագոսիոնը	1203-25
Սուէշ ագոսիոնը	1892-50
Բուսխա 5 % 1877	99-1/2
Իթալիա էսհամը	96-57 1/2
Մայրը Փօնտ. մութա հրատ	525-75
Եռունճ 5 % 1879	360-
Գամպիս 3 այ վատ	25-23

Վիէննա 7 Նոյեմ.

Լօնտրա իւպէրինէ գամպիս	122-70
Բուսվէլի շրմէնարքէրի	21-50

ԳԱԼԱԹԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ուսմ. տիւն ագչ. գար.	8-28
Գու սապահ աշրլաը	8-31
Մըսրը մութահտէ. գար.	72-35
Գու սապահ աշրլաը	73-
Իսթիգրազ 65 (մութօն)	71-
» 65	55-50
» 69 (բրնար	47-50
» 72 (Պօն ամարթէ.)	20-50
» 73	42-75
Բումէլի շրմէնարքէրի	45-75
Ագէզ Փաշիզի	7-
Ռէբոր Ղրշ	—
Հէվալէսիզ »	20-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՅԻՈՆԼԱՐԸ

Գրէքի ժէնէրալ	7-
Ամատզոլ պանգասը	5-55
Ըսմիրնէ ժէնէրալ	5-52
Թրամվայ	2-55

ԱԳՅԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԻԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 գրշ.ատան	Ղ. Բր.
Գէյազ մէճիտիյէ Փարգը	107-38
Մէթալիզ »	99-10
Գէշիբ »	103-08
Ամբուրգ »	103-05
Գազը »	780-
Գայմէ	2850-
Ինկիլիզ լիրասը	110-14
Ֆրանսզը ալթունը	88-
Բոլ	90-12
Գրէքից ալթունը	81-25
Գարպոն գայմէսի	8-36

ԻԼԱՆՆԱԹ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիսաթը ուսումնիկ իստէսի մահլիւլաթ չիւպէսինատ պէհէր կիւն միւգայէտէլերի ինրա օլունմագատա օլան սաթիւզիքը մահլիւլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտէթը իլանընատան իքինճի հաֆթասը օլան իշպու 1300 սէնէսի Թըրընը էվվէլին 22ճի բազար էրթէսի կիւնիւնատէն իթիպարէն պիր հաֆթա գարֆընատա թալիպ օլանլարըն գրմէմիքը մուխամմէնինին էօրլէնէ միւսաֆիր թէլիմին ագչէսիյէ պէրապէր իտարէի մէզգիւրէտէ միւրատաթ իթմէլերի լազմէ կէլիպ, պէտէլը մուտաճէճէյէ մահսուսէն սուրմէ մէ սէրեն ատապոլ օլունմայատաղը իրինճի սէֆա օլարագ իլան օլունուր։

. . 102,104,106,108..6000 (1).— Պէյօղլունատա Բանկալթի նամ մահալատէ էլմա տաղը ճատատէսինատ Սուլթան Պայազիտ Խան վէլի հազրէթլերինին մուսադգաֆաթընատան թէրպիէն 1824 զըրաք ճէտիտ մուգատէմ խան էլեէվմ պիր գրմա արսանէն սիւրէս հիսէսի. զապթ Նիւմէրասը 621։

. . 13 . . 1000.—Գալաթատա Ադրաա ճամի մահալլէսինատ Ադմաճա սոգաղընատա էվգաֆ կէտիկէաթընատան թէրպիէն 20 զըրաք ճէտիտ արսատա չէհրի 100 դրշ. քիրալը պիր պապ սախչապ իլգէնկէճի տիւքքանը էլեէվմ բաչաճը տիւքքանընընն 8 հիսէսէտն պիր հիսէսի. 1017։

. . 44 . . 3000.—Գալաթատա Ցազիդ գուրպինատ Եավուզ Ա. սնան մահալլէսինատ Սըզըրճըլար ճատատէսինատ էվգաֆ կէտիքաթընատան թէրպիէն 26 զըրաք ճէտիտ պիր զըթա տէտթէրէճի տիւքքանընընն միւլք մա կէտիք պիւթիւնիւ. 2374։

. . 4 . . 5000.—Գալաթատա Գըրլըճ Ալի բաչա մահալլէսինատ Փիրէճ Գալաթաբը կէօմրիւկիւ սոգաղընատա Ա-յա-Սոֆիայի Բէպիր վագֆընատան միւլքի վէ հարէմլիք կէտիքաթընատան կէտիկի օլմագ իւզրէ թէրպիէն 76 զըրաք ճէտիտ արսատա մէպնի ֆէվզիտատ 3 օտա վէ պիր գուլու վէ ուէնվի 8000 դրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ կագինօնընն 16 հիսէսէն պիր հիսէսի. 585։

. . 6,2,4,6,9 . . 20000.— Այվան սեբայ գուրպինատ Հաճա Ալի մահալլէսինատ էսհէմ ատա սոգաղընատա 6, վէ ԹաչեՀաճ էֆէնի ատա սոգաղընատա 2 վէ 4 վէ 6, վէ Թէրէքէ սոգաղընատա 9 նումէրալար իլէ մուրագգամ էակիճի Սինան պէյ վէ Խալիլ էֆէնիի վէ Թուրլուճաու պայը Հիսէսին ատա վագֆիլարընատան Թէրպիէն 223 զըրաք ճէտիտ արսատա 7 օտա վէ 4 սուֆա վէ իթի գուլուլը միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ իլէ 500 զըրաք ճէտիտ արսատա մէպնի 10 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գուլուլը միւշթէմիլ չէհրի 280 դրշ. քիրալը պիրպիրինէ մութասրֆ իթի պապ սախչապ մէնզիլ վէ մէնզիլը մէզգիւրէ գուլլանըլըր 1140 զըրաք ճէտիտ պաղչէնին պիւթիւնիւ. 2428։

. . 22, 24 . . 15000 —Գալաթատա Հաճի Ֆերհատ մահալլէսինատ Բիրինճի սոգաղընատա Նէֆեր Հարէմէն վագֆընատան թէրպիէն 60 զըրաք ճէտիտ արսատա մէպնի 4 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուլու վէ 190 զըրաք ճէտիտ պաղչէնի միւշթէմիլ չէհրի 120 դրշ. քիրալը պիր պապ սախչապ մէնզիլ վէ թահգիրնատա պիր պապ տիւքքանընն պիւթիւնիւ։ 215։

. . 106 . . 2000 —Սարը Եարատա Եէնի մահալլէ ճատատէսինատ Ալի քէֆթխուտա վագֆընատան թէրպիէն 11 պուչուգ զըրաք ճէտիտ արսատա սէնէվի 6000 դրշ. քիրալը պիր պապ պագգալ տիւքքանընընն 9 սէհիմ իթիպարը լէ պիր պուչուգ հիսէսի. 826։

. . 9, 11 . . 4000.—Եէտի Գուլէտէ Բիւրքճի Պաշը Հասան աղա մահալլէսինատ Գուլէ ճատատէսինատ Մէհմէտ աղա վագֆընատան թէրպիէն 144 պուչուգ զըրաք ճէտիտ արսատա իթթիսալինատ պիր օտալը միւշթէմիլ չէհրի 100 դրշ. քիրալը պիր պապ տալլագը վէ պիր պապ ախոր վէ պիր պապ օտանընն նրաֆ հիսէսէրի. 2484։

. . 1 . . 7000.—Ադսէրայտա Գազանի Սատ մահալլէսինատ Զագմազ օտայատ սոգաղընատա թէրպիէն 68 զըրաք ճէտիտ արսատա 5 օտա վէ Խպիր սուֆա վէ պիր գուլու վէ 66 զըրաք ճէտիտ պաղչէ վէ չէհրի 60 դրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. 2529։

. . 10 . . 4250.— Մէվլէվիխանէ գարուսընատա Այտրն քէֆխուտա մահալլէսինատ Նայլա ճատատէսինատ թէրպիէն 114 զըրաք ճէտիտ արսատա 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուլու վէ 256 զըրաք պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըրաֆ հիսէսի. 2065։

. . 29 . . 30000.— Սիւլէյմանիյէտ Հօճա Ղըյասէտտին մահալլէսինատ Հահամ սոգաղընատա սէր պէրպէրը հազրէթը Շեհրէյարի Ալի ազա վագֆընատան թէրպիէն 114 զըրաք ճէտիտ արսատա 7 օտա վէ իթի սուֆա վէ պիր գուլու վէ 266 զըրաք պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին սիւլուս հիսէսի տախի հիսէսէտ արը թարաֆընատան հիսէսի մահլիւլէ իլէ պէրապէր ֆիրուխթ օլունմաղը. 2542։

. . 41 . . 2500 . — Գօճա Մուսթաֆա բաչատա Արապզանը Պայազիտ մահալլէսինատ Մէչելի Մէճիտ սոգաղընատա թէրպիէն 1140 զըրաք ճէտիտ Շեխիսլիղամ Վէլիէտատին էֆ. վէ Արագիյէճի էլ Հաճճ Ահմէտ էֆ. վէ Թագիյէ մէճիտի մուէզզինի միշրութաբը վագֆարընատան օլան պաղչէնին պիւթիւնիւ։

. . 419 . . 2000 . —Հաթագ գարուսը խարիճինատ Սարը ալիր մահալլէսինատ Հաթագ գարուսը ճատատէսինատ Այա-Սոֆիայի Բէպիր վագֆընատան սէնէվի 120 դրշ. քիրալը պիր պապ եումուրթանը սիւքքանը միւլքինին բուլա հիսէսի մահլիւլէն, տիկէր սիւլուան հիսէսի տախի հիսէսի մահլիւլէ իլէ պէրապէր ֆիրուխթ օլունմաղը. 2349։

. . 42, 44 . . 873 . —Շեհր էմինի գուրպինատ Խաբէճնալը աղա մահալլէսինատ Գալաս սոգաղընատա Սուլթան Մահմուտ Խան Բ-դէ Դրահու հազրէթլերինին մուսադգաֆաթընատան թէրպիէն 63 զըրաք ճէտիտ արսատա 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուլու վէ թահգիքնատա չէհրի 20 դր. քիրալը պիր պապ սիւքքան վէ 228 զըրաք ճէտիտ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլ վէ թահգիքնատա մէզգիւր սիւքքանընն նըրաֆ հիսէսի. 977։

. . 284 . . 2000 . —Գօճա Մուսթաֆա բաչատա Գոճա Մուսթաֆա բաչա ճատատէսինատ Նէֆեր Հարէմէն վագֆընատան թէրպիէն 43 զըրաք ճէտիտ արսատա 2 օտա վէ պիր գուլու վէ 107 զըրաք ճէտիտ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլ. 1589։

. . 47 . . 600 . — Էյրի գարուսատա Մոլլա Աշգի մահալլէսինատ Սուլթան Համամը ճատատէսինատ Մոլլա Աշգի իմամնա մէչրութ էվգաֆատան թէրպիէն 26 պուչուգ զըրաք ճէտիտ պիր զըթա տէտթէրէճի տիւքքանընընն միւլք մա կէտիք պիւթիւնիւ։

. . 3 . . 23,000 . — Ադսէրայտա Մէսիհ բաչա մահալլէսինատ Ակչեխանէ սոգաղընատա Մէսիհ բաչա ճամիի իմամնա մէչրութա էվգաֆատան թէրպիէն 76 զըրաք ճէտիտ արսատա 3 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գուլու վէ պիր մզգտար աշղուզը միւշթէմիլ վէ չէհրի 190 դրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ։

---

(1) Ճիւմլէլերին պաչլաքընատա իւր հիզատատա պուլունան բազգամար՝ մահիւլաթըն նիւմէրօպարընը, վէ իքինճի հիզատաքիւլէր՝ գրյէմէթ մուբասմէնէլերինի պիպիրմէքատ տիրլեր։

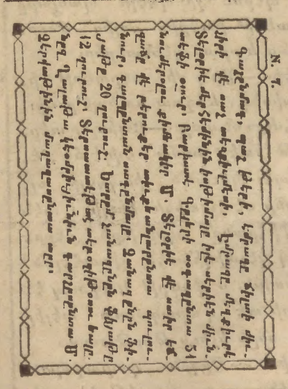

Ս. Ֆ. Ֆ. Ֆ